

AR BIBL SANTEL

DISKULIADUR

SANT YANN

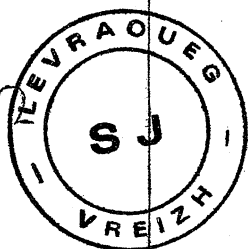
FB
220.
594
68
BIB

TROIDIGEZH

gant

MAODEZ GLANNDOUR

1953

Sant Brieg, 15 Meurzh 1953

NIHIL OBSTAT :

Erwan Brochen,
Vikel Vras,

IMPRIMATUR :

Armand,
Eskob Sant Brieg

Diocèse de
Quimper & Léon
Eskop Kembra & Leon

Document numérisé en 2016

DISKULIADUR SANT YANN

+++++

DIGORADUR

Stumm al levr.

Unan eus levrioù diaesañ ar Bibl eo an Diskuliadur, unan eus ar re eo bet hag e vo ar muiañ tabutet diwar o fenn. Levr diouganus o skeudenniñ buhez an Iliz en da-zont an Istor ha klod ar C'hrist o tegemer ar Sent en e levenez; ha pa c'hell alies un diougan bezañ komprenet e meur a zoare keit ha n'eo ket degouezhet an daryvoudoù, levr start ha skoemp.

Met levr diaes evit al lennerion a vremañ, dreist holl en abeg d'e stumm lennegel, keit all diouzh hor boazioù a boellegezh. Ret eo adlakaat an Diskuliadur en ul luskad speredel a c'heller ober anezhañ al lennegezh apokalipsek. Apokalipsoù e-leiz a zo bet skrivet, dreist-holl etre an eil kantved arak hor Salver hag an eil kantved goude H.S. En Testamant kozh e-unan ez eus ul levr da vihanañ a ziskouez ar stumm lennegel-se, Daniel, hag eñ end-eeun komprenet a-dreuz ken

alies, hep kontañ arroudoù 'zo en eil lodenn Isahia, en Yec'hezekel. N'eo ket souezhus eta e tennfe dezho an Diskuliadur. Hogen Apokalipsoù ez eus muioc'h c'hoazh anezho en diavaez eus ar Bibl, evel pevare levr Esdras kempredat pe dost gant Diskuliadur Yann. Holl ez int e-kreiz trubuilh, kemennadurioù a esper hag a fiziañs en promesaoù Doue: en tu-hont d'ar reuz o ren e welont klod dazont pobl Doue ha donedigezh an Aotrou evit salviñ e dud.

Pell bras eo stumm an Apokalipsoù diouzh hon doareoù meizañ: pep tra enno a vez displeget dindan arouezioù ha skeudennoù rakdivizet o ster : an daoulagad a verk ar ouiziegezh; an eskell, ar fiñv; ur gurunenn, ar galloud-roue; ur sae hir, ar velegiezh. Al livioù o deus un dalvoudegezh resis : ar gwenn eo sin ar joa, ar burentez, an trec'h; ar ruz-gwad, arouez ar muntr; ar ruz-mouk, sin ar pompad hag al lorc'h. An niveroù o-unan n'int ket da gemer evel niveroù kontañ, met evel niveroù arouezel: 7 a dalv evit ar peurvad hag al leunder; 4 eo niver ar bed krouet; 12, niver Israhel pe hini an Iliz, an Israhel nevez; 1000 pe 100, niver al liested...

Mennad al levr.

Gant an troioù-se eo e tispleg dimp an oberour ar gweledigezhioù hag ar gelennadurezh a venn kemenn.

Da gentañ eo mestroniezh Doue war ar bed hag an Istor. Ha war eun dro, klod divrall ha peurleun ar C'hrist: eñ a zo taolennet dimp evel Mab an den (pennad 1), an Oan (pennad 5) ar Verb o trec'hiñ (pennad 19); ar C'hrist-Roue ez eo, eñ mestr war darvoudoù Istor an dud, eñ hag a zeuio en diwezh ar bed da varn an holl. Trec'het en deus dija war ar maro, trec'hiñ a raio erfin war pep galloud enebour, ha diazezañ a raio evit e zibabidi levenez divrall ur bed nevez. Etre daou, petra c'hoarvez? Heskinadurioù a-enep an Iliz: an Diaoul an hini eo a gendalc'h war an douar an emgann enep Doue en deus kroget gentañ en neñvoù, betek ma vo diskaret a-grenn ha ma vo serret warnañ puñs an Islonk. Memet e kreiz an heskinadurioù-se eo an Iliz a sav hag a drec'h, daoust da bep tra, dre gemer perzh en Pasion he Salver.

Ar menozioù hollek-se, daoust hag e c'heller o resisaat? Hep mar ebet. Rak pa gomz al levr eus an heskinadurioù a-enep an Iliz eo dreist-holl ar re a zo o paouez tremen (heskinadur Neron hag hini Domisian) hag ar re a zo war-nes dont, a zo e penn an oberour. Gouzañvet en deus eñ e-unan, kondaonet m'eo bet da labour kallet ar mengleuzioù en enezenn Batmos. Gouzout a ra n'eo ket echu ar brezel speredel-se a-vec'h kroget etre ar Gristeniezh ha paganiezh Roma, ar "Babulon" nevez. Da gentañ holl e fell da Yann adnerzhañ kalonoù kriste-

nion e amzer. Ha pa ziougan distruj ha diskar Babulon eo Roma an hini a zo da gentañ dirak e sell.

Roma hepken? Ne gav ket din. Ledan awalc'h eo kom-zoù an Diskuliadur evit kompren hed eo Roma nemet penn skeudenn an holl impalaeriezhoù pagan a savo lerc'h ouzh lerc'h a-hed an istor da stourm gant nerzh diaoulek a-enep ar C'hrist hag e Iliz. Ha pezh a zo c'hoarvezet evit Roma a dalvezo ivez evito : rivinet ha distrujet e vezint abretoc'h pe ziwezhatoc'h d'ar c'houlz divizet gant Doue a holl viskoazh.

Diougan istor ar bed .

Pezh hon eus lavaret betek-henn a zo traoù degemeret mat gant an holl, traoù peursur. Daoust hag e c'heller mont pelloc'h ? Ar viblourion a-vremañ peurliesañ hen nac'h. Tadoù an Iliz koulskoude, hag al lodenn vrasañ eus ar re gozh o deus gwelet en Diskuliadur un diougan resis awalc'h eus buhez an Iliz hag ar bed adalek ar C'hrist betek an deiz diwezhañ.

Hervez ar soñj-se e c'heller gwelout en Diskuliadur diw lodenn disheñvel awalc'h : an hini gentañ, eus ar pennad kentañ betek dibenn ar pennad 11; an eil lodenn, eus ar pennad 12 betek an diwezh.

Al lodenn gentañ-se a zegas lerc'h ouzh lerc'h, taolennoù reuzioù, gant an niver seizh evit pep taolenn : al lizher d'ar seizh Iliz, ar seizh siell, ar seizh trom-

pilh. Ar reuzioù-se ne vefent ket da vezañ komprenet evel darvoudoù o c'hoarvezout en hevelep koulz, nag evel heuliadoù o c'hoarvezout an eil war lerc'h egile. Met istor an Iliz eo an hini a zo da rannañ e seizh marevezh, adal ar C'hrist betek ar varn, en doare ma talv e pep taolenn, an hevelep niverenn, evit an hevelep prantad. Evit gouzout eta petra 'vo da skouer ar c'hwec'hvet marevezh eus istor an Iliz, n'eus nemet kemer ar pezh a zo dindan an niverenn 6 el lizheroù d'ar seizh Iliz, er seizh siell, er seizh trompilh. Setu da vihanañ penaos e komprenne ar re gzh, ha penaos e komprenan-me ivez; rak, zoken o terc'hel kont eus ar re-veur a faltazi, eus ar greskañs a zo er stumm apokalipsek, n'heller ket lakaat war gont amzerioù kentañ an Iliz, an hanter eus ar pezh a lavar ar seizh siell hag ar seizh trompilh.

An eil lodenn avat a daolenn an traoù dre vrasoc'h, hep derc'hel kont eus marevezhioù resis. Skeudennoù bras a welomp : ar vacuez, loen ar mor, loen an douar, Babulon ar C'hast veur, emgannoù ar Mesias, ar Jeruzalem da zont, evel tuioù disheñvel an emgann speredel-se enep Satan, a vo buhez an Iliz war an douar, betek trec'h leun ar Mesias d'an deiz diwezhañ.

Oberour al levr.

Hervez an testenioù koshañ (Justinus, Irenaeus, Kanon

Diskuliadur Sant Yann : Digoradur

Muratori) e vefe Yann an abostol, mab Zebedeaz, oberour an Diskuliadur. N'eus ket abeg awalc'h da chom hep degemeran hengoun-se, na da lakaat al levr war gont ur Yann all, eskob Efezos, na vefe ket an abostol.

Ret eo gwelout koulskoude ne seblant ket al levr bezañ bet skrivet penn da benn war an hevelep tro: diwar studiañ pizh an destenn e tiwan en spered al lenner ar santadenn eo bet savet ar skrid dre stagañ kenetrezo pennadoù chomet distag da gentañ: evelse gwerzadoù 'zo, en eil lodenn al levr dreist-holl, a seblant lec'hiet un tammig a-dreuz.

Tra pouezusoc'h a zo : ur wech an amzer e kaver er skrid notennoù displegañ ha n'hellont ket dont eus dorn an oberour, diampart ha diasur maz int alies (sell. ouzh 11,8; 13,6; 17,9-11). Eus dorn an embanner e vefent, moarvat un diskibl da Yann a zo adtremaet war an destenn ur wech diwezhañ. Sur awalc'h eo ivez an diskibl-se en deus lakaet en diwezh al levr ar gwerzadoù 22, 18-19, gant an difenn groñs da sankañ tra ken e-barzh an destenn.

Kaerder ha talvoudegezh an Diskuliadur.

A-benn ar fin, n'eus forzh gant piw na penaos eo bet savet al levr! Pezh a dalv ennañ eo ar c'hwezh-avel a ro kan ha lusk dezhañ.

Amañ eo ar promesaoù a silvidigezh graet gant an

Diskuliadur Sant Yann : Digoradur

Tad e pajennoù kentañ ar C'heneliezh a gav sevenidigezh ha leunder. Amañ eo ar C'hrist trec'hus en em ziskouez o ren hag o vevañ e klod an doueelezh, eñ hag a santela eus lein an neñvoù e dud evit stourm bepred drezo ha ganto a-enep an droug. Amañ eo mouezh ar Spered Santel oc'h entanañ pedenn an Iliz ha garmadennoù ar Sent d'o lakaat da c'hoantaat distro ar C'hrist hag o dieubidigezh leun. N'eo ket an didrubuilh a zo bet prometet dimp war an douar, met ar stourm. N'eo ket en em ziazezañ sioul en traou ar bed hon eus d'ober, met er c'hontrol, c'hoantaat hon finvezh ha finvezh ar bed. Amañ eo barzhoneg an esper kristen, ar c'han a drec'h o tarzhañ war hor muzelloù.

DISKULIADUR SANT YANN

+++++

Ano al levr.

1. 1 Diskuliadur Jezuz Krist : kement en deus Doue roet dezhañ, evit m'hen diskouezo d'e servijerion, ar pezh a dle c'hoarvezout hep dale. Hag anaoudegezh anezhañ en deus kaset dre e Ael da Yann e servijer, 2 hag hemañ a desteni ez eo komz Doue ha lavar peursur Jezuz Krist kement en deus gwelet . 3. Evurus an nep a lenn hag a glev komzoù an diougan-mañ, hag a vir ar pezh a zo skrivet ennañ: rak tost eo ar Mare !

AL LIZHEROU DA ILIZOU AZIA

Kasadenn.

4 Yann d'ar seizh Iliz a zo en Azia: gras deoc'h ha
=====

4. Ano a zo amañ eus rann-vro roman Azia Vihanañ a oa Efezos ar gêr-benn anezhi. Yann en deus dibabet an niver 7 dre maz eo niver sakr an hollegezh, hag an niver doueel : dindan seizh Iliz Azia eo ilizoù ae bed

Diskuliadur Sant Yann : 1,4 -- 1,9

peoc'h a-berzh an Hini a zo hag a oa hag a zeu, hag a-berzh ar seizh Spered a zo a-dal d'e gador-veur, 5 hag a-berzh Jezuz Krist, an test gwirion, ar c'hentañ-ganet eus a-douez ar re varo, ha mestr bras rouaned an douar.

D'an hini en deus hor c'haret hag en deus hon dieu-bet en e wad, eus hor pec'hedoù, 6 hag en deus graet ac'hanomp ur Rouantelezh a veleion da Zoue e Dad, dezhañ ar c'hlod hag ar galloud e kantvedoù ar c'hantvedoù! Amen! 7 Setu ma teu war ar c'hoabr: ha pep lagad a welo anezhañ, ar re ivez o deus toullet anezhañ; ha leñvañ a raio en abeg dezhañ holl veuriadoù an douar. Ya ! Amen !

8 Me eo an Alfa hag an Omega, eme an Aotrou Doue, an Hini a zo, a oa, hag a zeu, an hollc'halloudeg.

Gweledigezh-kemenn.

9 Me Yann, ho preur hag ho kumpagnun en trubuilh, er

=====

holl a zo skeudennet.

- Ar seizh Spered a anv marteze seizh Arc'hael.

6. Sell.ouzh Ermaeziadeg 19,6; Isahia 61,6; I Pêr 2,9.

7. Taolenn donedigezh ar C'hrist hervez skeudennoù Daniel 7,13; ha Zakaria 12,10-14.

8. Alfa hag Omega a zo lizherennoù kentañ ha diwezhañ al lizherenneg c'hresianek. Ar frazenn-se a dalv da lavarout eo an Aotrou penn-kentañ ha penn-diwezhañ pep tra er bed.

9. Patmos a zo un enezennig nepell diouzh Efezos, a-led gant Miletos.

Diskuliadur Sant Yann : 1,9 -- 1,17

rouantelezh hag en dalc'husted hon eus e Jezuz, edon en enezenn Patmos, en abeg da gomz Doue ha da desteni Jezuz, 10 pa voen goursavet a spered, da zeiz an Aotrou, hag e klevis a-dreñv din ur vouezh kreñv evel hini un drompilh, 11 hag a lavare: "Ar pezh a welez, skriv anezhañ en ul levr, ha kas anezhañ d'ar seizh Iliz, da Efezos, Smirna, Pergamos, Tiatira, Sardis, Filadelfia ha Laodikeia."

12 En em zistreiñ a ris da welout ar vouezh a gomze ouzhin, hag e welis seizh kantolor en aour, 13 hag e kreiz ar c'hantolorioù unan heñvel ouzh ur mab-den, gwisket en ur sae hir gant ur gouriz aour en dro d'e vrennid. 14 E benn hag e vlev a oa kann evel gloan gwenn-erc'h; e zaoulagad evel flamm-tan; 15 e dreid heñvel ouzh arem entanet en ur forn; hag e vouezh evel mouezh an doureier bras. 16 En e zorn dehoù e talc'he seizh steredenn, hag eus e c'henou e teue ur c'hleze lemm diouzremmek, hag e fas a oa evel an heol o parañ en e nerzh.

17 Ouzh e welout e kouezhis e-harz e dreid evel ma-

=====

10. Deiz an Aotrou eo ar sul.

13-15. Ar Mesias en em ziskouez amañ evel barner klo-dus (sell.ouzh Daniel 7,9; 10,6, ha Yec'hezekel 1,24; 43,2); beleg gant e sae hir, roue gant e c'houriz aour, e talc'h ar seizh Iliz (ar steredennoù) en e c'halloud, hag e teu gant meurded spouronys (lugern e zremm, keñvder e vouezh) da varn (ar c'hleze diouzremmek) an dud ha dreist-holl ar Gristenion disleal.

Diskuliadur Sant Yann : 1,17 -- 2,5

ro, hag e lakaas e zorn dehoù warnon o lavarout: "Na spontez ket; me eo ar c'hentañ hag an diwezhañ, 18 an hini bev; marv on bet ha setu me bev evit kantvedoù ar c'hantvedoù; hag em dalc'h emañ alc'hwezioù ar Marv hag an Ifern. 19 Skriv eta pezh a welez, ar pezh a zo, hag ar pezh a dle c'hoarvezout goude-se. 20 Petra 'dalv avat ar seizh steredenn ac'h eus gwelet em dorn dehoù, hag ar seizh kantolor en aour, setu amañ: ar seizh steredenn eo Aeled ar seizh Iliz, hag ar c'hantolorioù eo ar seizh Iliz.

Iliz Efezos.

2. 1 "Da Ael Iliz Efezos, skriv: Evel-hen e komz an hini a zalc'h ar seizh steredenn en e zorn dehoù, an hini a gerzh e-kreiz ar seizh kantolor en aour. 2 Anaout a ran da oberoù, da boan, da zalc'hegezh; hen gouzout a ran, ne c'hellez ket gouzañv an dud fall; aprouet ac'h eus ar re a lavar ez int ebestel ha n'int ket, hag o c'havet ac'h eus gaouiaded. 3 Dalc'hegezh ac'h eus, ha gouzañvet ac'h eus hep skuizhañ en abeg d'am ano.

4 "Met an dra-mañ am eus a-enep dit: dilezet ac'h eus da garantez kentañ. 5 Ar pezh soñj eta eus a belec'h

=====

20. Aeled ar seizh Iliz, evel m'hen diskouez ar gwerzad war-lerc'h, eo pennrenerion an Ilizoù, an Eskob gant strollad e veleion war e dro.

5. Efezos, penn-kentañ Ilizoù Azia, a zo gourdrouzet ou-

Diskuliadur Sant Yann : 2,5 -- 2,9

out kouezhet, az pezh keuz, ha gra endro da oberoù kentañ; a-hend-all e teuin davedout hag e tennin da gantolor diouzh e lec'h... mar n'ac'h eus ket a geuz. 6 Andra-mañ koulskoude ac'h eus evidout e kasaez oberoù an Nikolaidi a gasaan me ivez.

7 "Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù: an trec'hour, e roin dezhañ da zebriñ eus Gwezenn ar Vuhez, a zo en Liorzh Doue.

2. Iliz Smirna.

8 "Da Ael Iliz Smirna, skriv: Evel-hen e komz ar C'hentañ hag an Diwezhañ, an hini a zo bet maro hag a zo deuet endro da vev. 9 Anaout a ran da drubuilhoù ha da baourentez - pinvidik out koulskoude! - ha fals-tamal- loù ar re a lavar ez int Yuzevion ha n'int ket, a zo

=====

ti e kollo he mestroniezh hag ez aio zoken da get e-touez ilizoù ar bed. War un dro e talv evit marevezh abostolek an Iliz, kement a zo lavaret amañ.

6. An Nikolaidi, rann-gredenn ha n'ouzer ket kalz a dra diwar he fenn, nemet e oant tud laosk en o buhezegezh.

8. Smirna a oa ur porzh-mor, war-hed hanter-kant kilometr diouzh Efezos war-du an hanternoz. Kalz a Yuzevion a oa er gêr-se, hag int itrikerion anezho. O fals-tamal- loù a-enep ar Gristenion a dlee lakaat heskinerezh da sevel ouzh an Iliz. Iliz Smirna eo skeudenn heskinadurioù kentañ an Iliz betek Konstantin.

9. Ar gristenion eo ar re a zo hiviziken ar Yuzevion wirion: Iliz ar C'hrist eo bremañ an Israhel nevez, bobl santel ar Gevredadurezh peurbadel. Sell ouzh Gal. 6, 16 ha Rom. 2, 18.

kentoc'h ur sinagogenn eus Satan. 10 Na spontez ket rak ar pezh a dleez gouzañv. Setu ma tle an diaoul kas hiniennou ac'hanoc'h d'an toull-bac'h, evit ma viot aprouet; hag e-pad dek devezh e viot trubuilhet. Bez feal betek ar maro, hag e roin dit kurunenn ar vuhez.

11 "Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù: an trec'hour n'en devo droug ebet da c'houzañv a-berzh an eil maro.

3. Iliz Pergamos

12 "Da Ael Iliz Pergamos, skriv: Evel-henn e komz an hini a zoug ar c'hleze lemm eus an daou du. 13 Gouzout a ran e pelec'h emacout o chom, e-lec'h m'emañ kador-veur Satan. Met derc'hel a rez d'am ano, ha n'ac'h eus ket nac'het va feiz, na zoken en deizioù-se ma voe lazhet en ho touez, e-lec'h m'emañ Satan o chom, Antipas va zest feal. 14 Met bez'am eus un dra bennak a-enep dit: e-touez da dud ac'h eus hiniennou o terc'hel da

=====

11. An eil maro eo maro peurbadus an ene. Sell. pelloc'h 20, 14 ha 21, 8.

12. Pergamos a oa pelloc'h c'hoazh war-du an hanternoz, dek ha tri-ugent kilometr diouzh Smirna. Eno en em gave, a-us d'ar blaenenn, un aoter vras brudet dediet da Zeus. Ha war un dro e oa Pergamos kreizenn azeulerezh an Impalaer evit rann-vro Azia. Iliz Pergamos a zo arouez an Iliz betek ar Varbared.

14. Diwar-benn Balaam, sell. ouzh Niveroù 25, 1-2 ha 31, 16. Hag ivez 2 Pêr 2, 15.

gelennadurezh Balaam, en hag a zeske da Valak bountañ mibion Israhel da gouezhañ ouzh o lakaat da zebriñ kig kinniget d'an idolennoù ha da orgediñ. 15 En hevelep doare ac'h eus te ivez tud o terc'hel da gelennadurezh an Nikolaidi. 16 En em zistro eta a galon! A-hend-all e teuin timat davedout, da stourm ouzh ar re-se gant kleze va genoù.

17 "Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù: An trec'hour, e roin dezhañ eus ar mann kuzhet; hag ivez ur vilienn wenn, skrivet warni un ano nevez, n'anav anezhañ den ebet nemet an hini hen resev.

4. Iliz Tiatira

18 "Da Ael Iliz Tiatira, skriv: Evel-henn e komz Mab Doue, an hini a zo e zaoulagad evel flamm-tan hag e dreid evel arem prizius. 19 Anaout a ran da oberoù, da garantez, da feiz, da vinistrerezh, da zalc'hegezh; gouzout a ran ez a war gresk dalc'hmat da oberoù. 20 Met a-enep dit an eus e levez d'ober Yezabel, ar vaouez-se,

=====

18. Tiatira, an hini vihanañ eus ar c'herioù meneget amañ, en em gave war-du ar Reter, keit ha keit (un tri-ugent kilometr bennak) diouzh Smirna ha Pergamos. Iliz Tiatira eo marevezh ar Varbared ha moarvat ul lodenn vat eus ar Grennamzer.

20. Yezabel: dornskridoù 'zo, niverus awalc'h, a ro "da vaouez Yezabel". An ano Yezabel a zo sur mat un ano

hag a lavar bezañ profedez, hag hi o touellañ va servi-
jerion dre zeskiñ dezho orgediñ ha debriñ eus ar c'hig
kinniget d'an idolennoù. 21 Roet em eus dezhi amzer
d'en em zistreiñ, met ne fell ket dezhi kaout keuz
d'hec'h orgederezh. 22 Setu eta ma stlapan anezhi war
ur gwele a boan, ha ganti he c'humpagnuned a orgederezh
en trubuilhoù bras, nemet en em zistrofent diouzh an
oberoù he deus desket dezho. 23 Hag he bugale emañ
o vont d'o lazhañ dre ar maro; evelse e ouezo an holl
ilizoù ez eo me an hini a furch lonezi ha kalonoù; ya,
ho paeañ a rin, pep hini hervez e oberoù.

24 "Deoc'h-c'hwi avat, ar re all eus Tiatira, c'hwi
holl ha na heulhit ket ar gelennadurezh-se ha n'hoc'h
eus ket anavezet Donderioù Satan, evel ma lavaront,
deoc'h-c'hwi e tisklerian ne lakain war ho choug bec'h
ebet en tu-hont. 25 Da vihanañ, ar pezh hoc'h eus, dalc'h
hit start dezhañ betek ma teuin. 26 An trec'hour, an
hini a vir va oberoù betek penn, e roin dezhañ galloud

=====

arouezel, o talvezout moarvat da skeudenniñ an direli-
jion e kreiz pobl Doue hec'h-unan.

21. An orgederezh a zo war un dro hudurniezh hag ido-
louriezh, an eil hag eben o vezañ kenstag. Sellit ivez
ouzh ar ger "avoultriezh" er Bibl, implijet en un heve-
lep ster ledan.

23. A furch lonezi ha kalonoù, salm. 7,10; 62,13.

24. Donderioù Satan, komprenit sekredoù ur gelennadu-
rezh diaoulek, banvezioù sakr pagan, lidoù kuzh, hudur-
niezh.

war ar Broadoù; 27 o ren a raio gant ur walenn houarn,
evel ma torrer podoù-pri, 28 hervez ar galloud am eus
me va-unan resevet digant va Zad. Ha reiñ a rin dezhañ
Steredenn ar beure. 29 Nep en deus diwskouarn, ra glevo
ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù.

5. Iliz Sardis

3. 1 "Da Ael Iliz Sardis, skriv: Evel-henn e komz an
hini a zo gantañ ar seizh spered Doue hag ar seizh ste-
redenn: anaout a ran da oberoù, penaos ac'h eus brud da
vezañ bev, ha te maro. 2 Dihun, kreñva endro pezh a chom
hag a venne mervel; rak n'em eus ket kavet peurvrat da
oberoù dirak sell va Doue. 3 Dalc'h soñj eta eus ar pezh
ac'h eus resevet ha klevet; hen mir ha gra pened. Rak
mar ne veilhez ket, e teuin evel ul laer, ha ne ouezi
ket da bet eur en em gavin warnout.

4 "Hiniennoù koulskoude ac'h eus en Sardis ha n'o
deus ket saotret o dilhad; va ambroug a raint gwisket.

=====

27. Sell. ouzh ar psalm 2,8-9. Kompren ken toc'h ar fra-
zenn en he zalvoudegezh arouezel.

28. Steredenn ar beure, evel m'hen tiskouez ar gwerzad
22,16, a zo ar C'hrist e-unan, pe gentoc'h amañ, ar vu-
hez peurbadel er C'hrist.

1. Sardis, ur c'hant kilometr bennak eus Smirna war-du
ar Reter. Iliz Sardis eo dibenn ar Grennamzer, an Azgi-
nivelezh betek marteze an amzer vremañ.

Diskuliadur Sant Yann : 3,4 — 3,9

en gwenn, rak dellezek int. 5 Evelse an trec'hour a vo gwisket gant dilhad gwenn; biken ne ziverkin e ano diwar Levr ar Vuhez, met e ano a ziskleriin dirak va Zad ha dirak e Aeled. 6 Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù.

6. Iliz Filadelfia

7 "Da Ael Iliz Filadelfia, skriv : Evel-henn e komz ar Sant, ar Gwirion, an hini a zo gantañ alc'hwez David, an hini a zigor ha n'hell den serriñ, an hini a serr ha n'hell den digeriñ. Anaout a ran da oberoù. 8 Setu m'am eus laketa dirazout un nor digor ma c'hell den he serriñ; hag evit an dister maz eo da c'halloud, ac'h eus miret va lavar ha n'ac'h eus ket dinac'het va ano. 9 Setu ma roan dit tud eus sinagogenn Satan, eus ar re a lavar ez int Yuzevion ha n'int ket, gaouiaded maz int. Ya! O lakaat a rin da zont da stouiñ e-harz da dreid,

=====

5. Diwar-benn al levr a vuhez, lenn Ermaez. 32, 32-33; Isahia, 4, 3; Daniel 12, 1; Psalm 68(69), 29; Mazhe 10, 32

7. Filadelfia a oa war-hed ur c'hant kilometr bennak diouzh Efezos en diabarzh an douaroù, war-du ar Savheol. Ar pennad a seblant diouganañ distro ar Yuzevion d'ar feiz (gwerzad 9) hag ivez trubuilhoù ha gwallen-rioù bras er bed (gwerzadoù 10-11)

8. An nor digor a fell dezhi skeudenniñ amañ aesterioù ha frankiz evit an abostolerezh. Sell.ouzh I Kor. 16, 9; 2 Kor. 2, 12.

Diskuliadur Sant Yann : 3,9 — 3,15

ha da anavezout am eus da garet. 10 Dre ma 'c'h eus miret va gourc'hemenn a zalc'husted, me az miro me ivez diouzh eur an aprou a zo o tont war ar bed holl, evit aprouiñ annezerion an douar. 11 Dont a rin emberr : dalc'h start d'ar pezh ac'h eus, evit na skrapo den ebet da gurunenn diganit.

12 "An trec'hour, ober a rin anezhañ ur golonenn en neved va Doue, hag emaez anezha ned aio biken ken; war-nañ e skrivin ano va Doue, hag ano Keoded va Doue, ar Jeruzalem nevez, a ziskenn eus an neñv diouzh Doue, hag an ano nevez am eus-me. 13 Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù.

7. Iliz Laodikeia

14 "Da Ael Iliz Laodikeia, skriv : Evel-henn e komz an Amen, an test leal ha gwirion, penn-abeg krouadelezh Doue. 15 Anaout a ran da oberoù, penaos n'out-te na yen

=====

10. Annezerion an douar, ar geriou-mañ en Diskuliadur a dalv bepred da verkañ ar Bed pagan. Ar gwalennoù a gouezho warno eo ar re taolennet a-hend-all el levr dindan an hevelep niverenn 6. Sell.ouzh ar 6vet siell hag ar 6vet trompilh.

14. Laodikeia, war-du ar reter e keñver Efezos, a oa ur gêr a genwerzh binvidik hag a ijinerezh. Met a-dal da vadoù an danvez eo ar baourentez speredel.

An Amen en em ziskouez dija en Isahia evel un ano doueel: Isahia, 65, 16. Amañ e talv da envel ar C'hrist, an Amen bev hag ar wirionez peurglok. Sell.ouzh 2 Kor. 1, 19-20.

na tomm. A youl ma vijes pe an eil pe egile ! 16 Hogen, dre maz out klouar, na yen ha tomm, ez an d'az tisloukañ emaez va genoù. 17 Lavarout a rez: Pinvidik on, e kreiz madoù bras emañ, ha mann ebet ne ra diouer din. Ha n'ouzout ket ez out ezhommek, truezek, paour, dall ha noazh! 18 Da guzuliañ a ran neuze: pren du-mañ aour a-prouet en tan ma teui da binvidik, ha dilhad gwenn, ma c'helli en em wiskañ, na vo ken gwelet da noazhder mezhus, hag un traet da oleviñ da zaoulagad evit ma weli. 19 Ar re a garan, o zamall hag o c'hastizañ a ran. Striv eta, ha gra pinijenn! 20 Setu m'emaon ouzh an nor ha ma skoan outi. Mar klev unan bennak va mouezh, mar digor an nor, ec'h antrein en e di hag e predin gantañ hag eñ ganin.

21 "An trec'hour, e lakaat a rin d'azezañ ganin war va c'hador veur, en hevelep doare maz on aet-me, goude trec'hiñ, d'azezañ gant va Zad, war e gador-veur. 22 Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù."

=====

20. Ar pred a zo skeudenn evurusted an neñv: sell. ouzh Isahia 25,6; Luk. 14,15; 22,30; Yann 14,23 hag all.

AR SEIZH SIELL

Gweledigezh-digor

4. 1 Ur weledigezh am boe goude-se : Setu ma oa en neñv un nor digor, hag ar vouezh - an hini am boa klevet da gentañ evel un drompilh o komz ouzhin - a lavare din : Pign amañ, ma tiskouezin dit ar pezh a dle c'hoarvezout da c'houde".

2 Kerkent e voen goursavet a spered. Ha setu un tron a oa en neñv ha war an tron unan en e goazez. 3 Hag an hini koazezet a oa heñvel e neuz ouzh maen-yalp gwer hag ouzh agatenn-ruz. Hag ur ganevedenn a oa endro d'an tron, heñvel ouzh emrodez. 4 Endro d'an tron e oa pevar dron war-n-ugent, ha war an tronioù, pevar C'hozhiad war-n-ugent, gwisket en gwenn, kurunennoù aour war o fenn. 5 Eus an tron e tarzhe luc'hed, ha mouezhioù, ha taranoù; ha dirak an tron e veze o teviñ seizh kreuzeul a dan a zo seizh spered Doue. 6 Ha dirak an tron e oa

=====

2. Ar weledigezh-mañ a fell dezhi skeudenniñ Doue evel krouer ha mestr an hollved o lakaat etre daouarn an Oan e c'halloud da varn ar broadoù disuj.

3. Ar mein prizius a zo skeudenn da splannder Doue; ar "ganevedenn" a zo sin e drugarez (sell. ouzh Gen. 9,12; Yec'h. 1,26-28).

5. Al luc'hed hag ar c'hurunnoù a zo skeudenn, evel en Testament kozh, da obererezh diavaez Doue ha d'e c'halloud a grouer.

6. Ar mor treuzwelus a zo mor dourioù an oabl, ma

e-giz ur mor treuzwelus evel strink. Hag e-kreiz an tron hag endro dezhañ, pevar Loen, goloet a lagadoù a-raok hag a-dreñv : 7 al Loen kentañ a oa heñvel ouzh ul leon, an eil heñvel ouzh un taro; an trede a zo e zremm evel hini un den, hag ar pevare evel un erer war nij. 8 Hag ar pevar Loen a zo dezho pep a c'hwec'h askell, ha goloet int a lagadoù en o zro diavaez hag en o diabarzh, ha ne baouezont ket a lavarout noz-deiz :

"Santel, santel, santel, an Aotrou,

An Doue hollec'halloudek,

A oa, a zo, hag a zeu".

9 Ha pep gwech ma vez rentet gant al Loened klod

===== kouezh diouto ar glav war an douar. E faltazi ar Semited e talvoudurioù an Uhel evel da leurenn ha da blañchod d'an Neñv.

7. Evit ar pevar Loen, sell. ouzh Yec'hezekel 1,5-21. Skeudenniñ a reont ar pevar Ael a c'houarn hag a ren bed an danvez. O lagadoù a zo sin da skiant ha da rakwelerezh Doue. Rentañ a reont gloar da Zoue evit labour e Grouadelezh. Ouzhpenn-se ez eus da welout enno-arouezioù o talvezout ivez war dachenn ar grouadelezh dreistnaturel ned eo ar bed naturel nemet ur rakskeudenn anezhi. Setu perak gant gwir abeg eo bet komprenet ar pevar Loen eus ar pevar avieler a c'houarn hag a ren bed ar feiz.

hag enor ha bennozh d'an Hini azezet war an tron hag a vev e kantvedoù ar c'hantvedoù, 10 e stou ar pevar C'hozhiad war-n-ugent dirak an Hini azezet war an tron hag ec'h azeulont an Hini a vev e kantvedoù ar c'hantvedoù, hag e taolont o c'hurunennoù dirak an tron, o lavarout :

11 "Dellezek out-te, hon Aotrou hag hon Doue, da resev klod, enor ha galloud; rak te eo an hini en deus krouet pep tra, ha dre nerzh da youl int deuet da vezañ hag int bet krouet".

5. 1 Neuze e welis e dorn dehoù an hini a oa azezet war an tron, ul levr rollet, skrivet en diabarzh hag en diavaez, ha siellet gant seizh siell. 2 Hag e welis un ael galloudek o youc'hal a-bouez-penn: "Piw a zo dellezek da zigeriñ al levr ha da derriñ e sielloù?" 3 Met hini ebet, nag en neñv, na war an douar, na dindan an douar, ne oa evit digeriñ al levr na sellout outañ. 4 Hag e ouelen dourek o vezañ na oa bet kavet hini ebet dellezek da zigeriñ al levr na da sellout outañ. 5 Hag unan eus ar Gozhidi a lavaras din: "Na ouel ket;

===== 1. Al levr en em ziskouez evel ur rolled papirus skrivet en diavaez hag en diabarzh, war an daou du, ha dalc'het gant seizh siell. Al levr-se eo levr barnedigezhioù an Tad e-keñver istor ar bed.

setu m'en deus trec'het Leon meuriad Youda, kreskenn David: eñ a zigoro al levr hag ar seizh siell anezhañ."

6 Neuze e welis e kreiz an tron hag ar pevar Loen, hag e kreiz ar Gozhidi, un Oan en e sav, evel pa vije lazhet; bez' en devoa seizh korn ha seizh lagad, a zo ar seizh spered Doue kaset dre an douar a-bezh. 7 Tostaat a reas da gemer al levr eus dorn dehoù an Hini azezet war an tron. 8 Ha p'en devoe kemeret al levr, e stouas ar pevar Loen hag ar pevar C'hozhiad war-n-ugent dirak an Oan, pep hini o terc'hel un delemn ha kiboù aour leun a frondoù, - a zo pedennoù ar Sent - . 9 Hag e kament ur c'han nevez o lavarout: "Dellezek out da resev al levr ha da derriñ e sielloù, dre maz out bet lazhet ha dre ma 'c'h eus dasprenet evit Doue gant da wad, tud eus pep meuriad, pep yezh, pep pobl ha pep broad, 10 hag ac'h eus graet anezho ur rouantelezh a veleion da Zoue, ma renint war an douar".

11 Hag e welis, hag e klevis endro d'an tron ha d'al

=====

6. An Oan eo ar C'hrist e-unan: sell. ouzh Yann 1, 29. Mirout a ra bepred en e ziavaez hag en e ziabarzh merkoù e sakrifis hag emzalc'h e aberz. Ar seizh korn hag ar seizh lagad a zo arouezioù e c'halloud hag e ouiziegezh doueel. Dibenn ar gwerzad a zo un notenn-displegañ a-berzh an embanner marteze.

9. Ar Mab a resev digant e Dad galloud da varn ar bed en abeg dezhañ bezañ en em brofet d'e Dad evit silvidigezh an dud.

11. Sell. ouzh Daniel 7, 10.

Loened ha d'ar Gozhidi, mouezh un engroez bras a Aelod, a oa an niver anezho milmiliadoù a vilmiliadoù, 12 ha youc'hal a raent gant ur vouezh kreñv: "Dellezek eo an Oan bet lazhet, da resev galloud, pinvidigezh, furnezh, nerzh, enor, klod ha meuleudi!" 13 Ha kement krouadur, ken en neñv, ken war an douar ha dindan an douar, ha war ar mor, ha kement tra 'zo enno, a glevis o lavarout: "D'an Hini azezet war an tron ha d'an Oan, meuleudi, enor, klod ha mestroniezh e kantvedoù ar c'hantvedoù". 14 Hag ar pevar Loen a lavare: "Amén!" Hag ar Gozhidi a stouas d'an douar oc'h azeuliñ.

Ar c'hwec'h siell kentañ

6. 1 Hag e welis an Oan o tigeriñ unan eus ar seizh siell, hag e klevis unan eus ar pevar Loen o lavarout, evel gant mouezh ar c'hurun: "Deus!" 2 Hag e welis, ha setu ur marc'h gwenn, hag an hini a oa azezet warnañ a oa gantañ ur wareg; roet e voe dezhañ ur gurunenn, hag ez eas war raok trec'her hag evit trec'hiñ c'hoazh.

3 Ha pa zigoras an Oan an eil siell, e klevis an eil Loen o lavarout: "Deus!" 4 Ha neuze e tifourkas un eil

=====

6. 1 An hini galvet eo ar marc'heger a ya d'en em ziskouez. Petra dalv ar marc'h gwenn? Evit lod eo gwalenn ar brezel evel an tri marc'h all. Reoù all avat, en abeg da varc'heger gwenn ar pennad 19 a wel ennañ un arouez disheñvel, skeudenn ar C'hrist trec'hour o c'honit ar bed gant prezegerezh an Aviel, pezh a soñjan me ivez.

marc'h a oa ruz-tan; ha d'ar marc'heg a oa warnañ e voe roet galloud da lemel ar peoc'h a-ziwar an douar, evit ma'n em lazhe an dud kenetrezo; ha roet e voe dezhañ ur c'hleze bras.

5 Ha pa zigoras an Oan an trede siell, e klevis an trede Loen o lavarout: "Deus!" Hag e welis; ha setu m'en em ziskouezas ur marc'h du, hag ar marc'heger anezhañ a oa gantañ ur bouezerez en e zorn. 6 Hag e klevis e kreiz ar pevar Loen evel ur vouezh o lavarout: "Ul litrad ed, un diner! Tri litrad heiz, un diner! Evit an eoul hag ar gwin, na foranez ket anezho."

7 Ha pa zigoras an Oan ar pevare siell, e klevis mouezh ar pevare loen o lavarout: "Deus!" 8 Ha setu m'en em ziskouezas ur marc'h glas-gwer, hag ar marc'heg a oa warnañ a oa e ano: ar Vosenn, hag an Ankou a zeue war he lerc'h. Ha roet e voe dezho galloud war ur pale-farzh eus an douar, da lazhañ gant ar c'hleze, an naonegezh, ar vosenn, ha gant loened gouez an douar.

9 Ha pa zigoras an Oan ar pempvet siell, e welis dinadan an Aoter, eneoù ar re bet lazhet en abeg da Gomz

===== 5. Skeudenn an naonegezh: "naon-du" a vez lavaret. Dont a ra ar boued retañ da vezañ ker: un diner a oa gopr un devezh labour.

8. Ar vosenn, ger evit ger: ar maro. Met ar ger-se a vez implijet gant troidigezh c'hresianek an 70 evit treiñ ar ger hebreek deber o talvezout ar Vosenn. An Ankou, ger evit ger: an Hades, da lavarout eo ar galloud a varo.

Doue ha d'an testiñ a oa enno. 10 Hag int da grial a bouez penn: "Betek pegeit, o Mestr santel ha gwirion, e talei d'ober barnedigezh ha da gastizañ evit hor gwad annezherion an douar?" 11 Roet e voe neuze dezho pep a sae wenn, ha lavaret dezho kaout pasianted un nebeut amzer c'hoazh, ken a vije klok niver o c'humpagnuned hag o breudeur a oa da vezañ lazhet evelto.

12 Hag e welis c'hoazh pa zigoras an Oan ar c'hwec'hvet siell: ur c'hren-douar bras a voe; hag an heol a zeuas da vezañ ken du hag ur sac'h reun, hag al loar a-bezh evel gwad; 13 ha stered an neñv a gouezhas war an douar, evel figez krotous stlapet gant ur figezenn pa grog ar gorventenn d'he hejañ. 14 Hag an neñv en em dennas kuit, evel ul levr a roller. Hag ar menezioù hag an holl enezennoù a voe diframmet diwar o lec'h. 15 Ha rouaned an douar, hag ar pennoù bras, hag ar pennoù-brezel, ar binvidion hag ar c'halloudeion, ha kement sklav ha kement den dieub, en em guzhas er mougevioù hag en reier ar menezioù. 16 Hag e lavarjont d'ar menezioù ha d'ar reier: Kouezhit warnomp hag hor c'huzhit diouzh

===== 12. An daolenn-mañ a denn d'ar skeudennoù a zo kustum e skridoù ar Brofeted da gemenn konnar Doue a-enep an dud disakr. N'int ket bepred da vezañ kemeret en ur ster strizh, met kentoc'h evel arouezioù ar gwalleurioù prest da gouezhañ war an dud dizoue.

14. Diwar-benn ar skeudennoù-se, sell.ouzh Isahia 34,4; 2,10,19; Amos 8,8-9; Yoel 2,11.

Diskuliadur Sant Yann : 6,16 -- 7,6

sell an Hini a zo azezet war an tron, ha diouzh konnar an Oan. 17 Rak deuet eo deiz bras o c'honnar, ha piw a c'hell derc'hel ?"

Eost bras an Dibabidi

7. 1 Da c'houde e welis en o sav e pevar c'horn an douar, pevar Ael o herzel ouzh peder avel an douar, evit na c'hwezhfe avel ebet na war an douar, na war ar mor, na war wezenn ebet. 2 Hag e welis un Ael all o sevel eus ar sav-heol, gantañ siell an Doue bev; hag e krias gant ur vouezh kreñv d'ar pevar Ael a zo bet roet dezho ober droug ouzh an douar hag ouzh ar mor; 3 o lavarout: "Na rit droug ebet ouzh an douar, nag ouzh ar mor, nag ouzh ar gwez, ken hor bo merket gant ar siell war o zal servijerion hon Doue. 4 Hag e kleviñ niver ar re merket: kant pevar ha daou ugent mil den eus holl veuriadoù mibion Israel; 5 eus meuriad Youda, daouzek mil, eus meuriad Ruben, daouzek mil, eus meuriad Gad, daouzek mil den merket; 6 eus meuriad Aser, daouzek mil, eus

=====

7. 4. An niver-se eo an niver karrez eus daouzek, lieskementet gant mil. Daouzek a zo niver sakr veuriadoù Israel. Pe e tleer kompren dindan an niver-se, engroez fideled ar C'hrist, pe kentoc'h engroez ar Yuzevion o'n em dreiñ d'ar Gristeniek, rak gant ar gwerzad 9 eo komzet eus ar re all, tud a bep broad... Ar 6 vet marevezh, goude freuz ha reuz spontus, a welo eta distro ar bed da Zoue.

Diskuliadur Sant Yann : 7,6 -- 7,14

meuriad Neftali, daouzek mil, eus meuriad Manase, daouzek mil den merket; 7 eus meuriad Simeon, daouzek mil, eus meuriad Levi, daouzek mil, eus meuriad Isac'har, daouzek mil den merket; 8 eus meuriad Zabulon, daouzek mil, eus meuriad Yozef, daouzek mil, eus meuriad Benjamin, daouzek mil den merket.

9 Da c'houde, setu ma welis un engroez bras na c'helle den e niveriñ, tud a bep broad, pep meuriad, pep pobl, pep yezh; en o sav e oant dirak an tron, a-dal d'an Oan, gwisket gant saeoù gwenn ha barroù-palmez en o dorn. 10 Hag e youc'hent gant ur vouezh kreñv: "An trec'h d'hon Doue, d'an hini azezet war an tron ha d'an Oan!" 11 Hag an holl Aeled en o sav en dro d'an tron, d'ar d'ar gozhidi ha d'ar pevar loen, a stouas d'an douar war o dremm, war-du an tron oc'h azeuliñ Doue. 12 Hag e lavarent: "Amen! Meuleudi, klod, furnezh, grasoù, enor, galloud, ha nerzh d'hon Doue e kantvedoù ar c'hantvedoù! Amen!"

13 Hag unan eus ar gozhidi a gomzas neuze ouzhin o lavarout: "Ar re-se gant o saeoù gwenn, piw int, hag eus pelec'h e teuont?" 14 Hag e respontis outañ: "Va Aotrou! Te 'oar". Hag e lavaras din: "Ar re-se eo ar re o tont eus an enkrez bras: gwelc'het o deus o saeoù hag o gwen-
=====

9. Ar saeoù gwenn a zo arouez evurusted an neñv, ar barroù-palmez arouez an trec'h.
12. Kriadenn a veuleudi, seizh gerienn enni.

Diskuliadur Sant Yann : 7,14 -- 8,1

naet en gwad an Oan. 15 Rak-se emaint dirak tron Doue, hag e servijont anezhañ deiz ha noz en e neved. Hag an Hini a zo azezet war an tron o gwarezo dindan e del-tenn. 16 N'o devo ken naon, n'o devo ken sec'hed, ha ne gouezho biken ken an heol warno nag avel wrizias ebet; 17 rak an Oan, an hini a zo e kreiz an tron, o mesaio hag o c'haso da eien dourioù ar Vuhez; ha Doue a sec'ho pep daeraouenn diouzh o daoulagad".

Ar seizhvet siell -

8. 1 Ha pa zigoras an Oan ar seizhvet siell, e voe ur sioulder bras en neñv, evel e-pad un hanter- eur....

=====

16-17. Sell ouzh Isahia 49,10; 25,8; Yec'hezekel 34,23; Yeremia 2,13. Psalm 22,2; Yann, 4,10-14; 7,37-39.
8.1. Ar sioulder lidus-se eo an hini a gemenn "Deiz bras" konnar Doue ha sevenidigezh e varnedigezhioù, da lavarout eo marevezh fin ar bed.

Diskuliadur Sant Yann : 8,2 -- 8,7

AR SEIZH TROMPILH

Gweledigezh-digor

2 Neuze e welis ar seizh Ael a vez en o sav dirak Doue, a voe roet dezho seizh trompilh. 3 Hag e teuas un ael all d'en em lakaat e kichen an aoter, gant ur baliked aour en e zorn; ha roet e voe dezhañ kalz frondoù, evit o c'hinnig gant pedennoù an holl Sent, war an aoter aour a zo dirak an tron; 4 Hag e savas moked ar frondoù gant pedennoù ar Sent, eus dorn an Ael dirak Doue. 5 Hag an Ael goude-se a gemeras ar baliked hag a leunias anezhi gant tan eus an aoter evit e stlepel war an douar. Hag e voe neuze tarzhiou-kurun, ha mouezhioù, ha luc'hed, ha kren-douar.

Ar peder trompilh kentañ

6 Hag ar seizh Ael a oa o tougen ar seizh trompilh, en em aozas da seniñ ganto.

7 Hag an hini kentañ a sonas. Kazarc'h ha tan mesket gant gwad a voe stlapet war an douar; hag an dre -

=====

2. En Testamant kozh e vez kemennet alies gant son an drompilh, an taolioù bras skoet gant Doue ouzh an dud, evel ma vezont ivez skeudennet gant kurunoù, krenioù-douar evel pelloc'h, gwerzad 5.

7. Ar skeudennoù amañ war lerc'h a zo sur mat da gemer en ur ster arouezel. Pehini? Diaesoc'h eo hen lavarout en resis.

derenn eus an douar a voe dêvet, hag an drederenn eus ar gwez a voe dêvet, hag ar geot en o fezh a voe dêvet.

8 Hag an eil Ael a sonas... Hag evel ur menez bras entanet holl a voe taolet er mor, hag an drederenn eus ar mor a zeuas da wad. 9 Hag an drederenn eus krouadurioù bev ar mor a voe dêvet, hag an drederenn eus al listri a voe distrujet.

10 Hag an trede Ael a sonas... Hag e kouezhas eus an neñv ur steredenn vras o flammañ evel un etev-tan, hag e kouezhas war an drederenn eus ar stêrioù ha war ar mammennoù-dour. 11 Hag ar steredenn-se a zo Huelenn-c'hwerv hec'h ano. Hag an drederenn eus an dourioù a voe troet da c'hwervoni, ha kalz a dud a varvas diwar an dourioù-se, dre ma oant c'hwero.

12 Hag ar pevare Ael a sonas... Ha skoet e voe an drederenn eus an heol, an drederenn eus al loar, an drederenn eus ar stered, en doare ma voent teñvalaet evit un drederenn, ma kollas an deiz an drederenn eus e c'houlou, hag an noz ivez kement-all.

Garmadenn an erer

13 Hag e welis hag e klevis un erer o nijal e lein

13. Gwa da annezerion an douar, ar gerioù-se a anv ar broioù pagan pe kentoc'h ar broioù kristen paganaet, na glaskont ken nemet tennañ gonid eus ar madoù danvezel.

an neñv hag o c'harmañ gant ur vouezh kreñv: "Gwa, gwa, gwa da annezerion an-douar en abeg da son an teir trompilh a zo an tri ael diwezhañ o vont da seniñ diouto".

Ar pempvet trompilh

9. 1 Hag ar pempvet Ael a sonas... Hag e welis ur steredenn a oa kouezhet eus an neñv war an douar. Roet e voe dezhi alc'hwez puñs an Islonk; 2 hag e tigoras puñs an Islonk; hag e savas eus ar puñs ur vogedenn, evel moged ur fornez vras; ha teñvalaet e voe an heol hag an aer gant mogedenn ar puñs. 3 Hag eus ar vogedenn e teuas lamperezed d'en em strewiñ war an douar; ha roet e voe dezho ur galloud heñvel ouzh hini kraged an douar. 4 Nemet e voe kemennet dezho chom hep ober droug da c'heot an douar ha d'ar glazur ha d'ar gwez, evit tagañ hepken an dud n'o devez ket siell Doue war o zal. 5 Ha roet e voe dezho n'eo ket o lazhañ, met o heskinañ e-pad pemp miz; ar boan a reont a zo evel hini flemmadenn ar c'hrug. 6 En deizioù-se e klasko an dud ar maro, ha n'her c'havint ket; hag e c'hoantaint

=====

9,1. An Islonk a zo da gompren amañ eus Ifern an Diaouled. Galloud a zo roet d'an Diaouled da dromplañ an dud ha da guzhat splannder ar Gristeniezh (arouezet mearvat gant an heol).

3. N'eus ket d'ober eus al lamperezed-se loened gwirion, met galloudoù speredel renet gant an Diaouled. Sell ouzh Yoel 1 ha 2.

5. Pemp miz, ar mare ma pad buhez ul lamperez.

mervel, hag ar maro a dec'ho diouto.

7 Heñvel eo avat al lamperezed-se ouzh mirc'hed har-
nezet evit an emgann; war o fenn e tougont evel kuru-
nennoù a zo dezho neuze an aour; heñvel eo o dremm ouzh
un dremm-den; 8 met o blev a zo evel blev merc'hed, hag
o dent evel re al leoned. 9 War o bruched o deus evel
un hobregon houarn; ha trouz o eskell a zo evel trouz
kirri stlejet gant lies kezeg o redek d'ar brezel.
10 Ha lostoù o deus evel ar c'hruged, ha flemmoù en o
lost gant galloud d'ober droug ouzh an dud e-pad pemp
miz. 11 Bez' o deus da roue warno Ael an Islonk, a zo
e ano Abaddon en hebreeg, hag Apolluon e gresianeg.

12 Tremenet eo ar Gwalleur kentañ, setu ma teu daou
all war e lerc'h.

Ar c'hwec'hvet trompilh.

13 Hag ar c'hwec'hvet Ael a sonas gant e drompilh...
Hag e klevis ur vouezh o tont eus pevar c'horn an ao-
ter aour a zo dirak Doue, 14 Ha lavarout a rae d'ar
c'hwec'hvet Ael, an hini a zouge an drompilh: "Diliamm
ar pevar ael ereet war ar stêr vras Eufates". 15 Ha

=====

11. Abaddon a dalv: rivin, distruj; Apolluon, ano dis-
tummet eus Apollon a dalv ivez: distrujer, gwaster.

13. Ar vouezh-se a zo moarvat pedenn ar verzherion tao-
lennet gant 6,9-10. Kastizet garv e vo ar bed en abeg
d'ar gristenion heskinet ha drouklazhet.

14. Argadennoù tud ar Reter a zo ar pennpatrom eus an
holl aloubadegoù.

dizereet e voe ar pevar ael en em zalc'he prest a-benn
an eur, an deiz, ar miz hag ar bloaz, da lazhañ an drede-
renn eus an dud. 16 Ha niver ar varc'hegerion a oa daou
zekmiliad a zekmiliad : klevout a ris an niver anezho.
17 Ha setu penaos en em ziskouezas din em gwelidigezh,
ar mirc'hed hag o marc'hegerion. Ar re-mañ a zouge ho-
bregonoù liw an tan hag ar souffr; ar mirc'hed o devoa
evel pennoù leoned, hag o genoù a zistaole tan, moked ha
soufr. 18 Gant an teir gwalenn-se, an tan, ar moked hag
ar souffr a zeue ermaez eus o genoù e voe lazhet un dre-
derenn eus an dud. 19 Rak galloud ar mirc'hed-se a zo
en o genoù, evel ivez en o lost; rak o lostoù heñvel
ouzh naered o deus pennoù a reont droug ganto. 20 Hag
ar peurrest eus an dud, ar re na voent ket lazhet gant
ar gwalennoù-se, ne rejont ket pinijenn evit oberoù o
daouarn, ha n'ehanjont ket a azeuliñ an diaouled, hag an
idolennoù aour, arc'hant, arem, maen, koad, na c'hellont na
gwelout, na klevout, na kerzhout; 21 ne zistrojont ket
kennebeut all diouzh o muntroù na diouzh o strobinel-
loù, gadaliezh, laeronsoù.

Al levr bihan

10. 1 Gwelout a ris neuze an Ael all galloudek, o
tiskenn eus an neñv, goloet en ur goumoulenn, hag ur ga-

=====

17. Gant ar gwerzad-mañ hag ar re war lerc'h eo mekani-
koù-brezel an amzer a vremañ, tankoù hag all, a seblant
taolennet.

nevedenn a-us d'e benn, e zremm evel an heol, hag e ziw-
har evel postoù tan. 2 Bez' e oa gantañ en e zorn ul
levrig digor, ha lakaat a reas e droad dehoù war ar mor,
hag e droad kleiz war an douar, 3 ha teurel a reas ur
griadenn greñv evel ur yudadenn leon. Ha diwar ar gria-
denn-se e roas ar seizh kurun o mouezhioù da glevout.
4 Ha p'o devoe komzet ar seizh kurun, edon o vont da
skrivañ, nemet ur vouezh eus an neñv a glevis o lava-
rout : "Siell ar pezh o deus lavaret ar seizh kurun,
n'hen skriv ket !"

5 Neuze an Ael am boa gwelet en e sav war ar mor ha
war an douar a savas e zorn dehoù etrezek an neñv.
6 hag a douas dre an hini a vev e kantvedoù ar c'hant-
vedoù, an hini en deus krouet an neñv ha kement a zo
ennañ, an douar ha kement a zo warnañ, ar mor ha kement
a zo ennañ: Ken a zale! 7 Hogen en deizioù ma vo klevet
mouezh ar seizhvet Ael o seniñ gant e drompilh, e vo
kaset da benn kevrin Doue, evel m'en deus kemennet d'e
servijerion ar Brofeted.

8 Hag ar vouezh am boa klevet eus an neñv, a gomzas

5. Sell.ouzh Daniel 12,7; Ermaez. 20,11. An Ael a stok
ouzh teir lodenn ar bed (douar, mor ha neñv) dre maz a
da douiñ dre an Hini en deus krouet anezho.
7. Kevrin Doue eo trec'h Rouantelezh ar C'hrist war
galloudoù an Diaoul. Sell.ouzh I Kor. 2,1 hag all; Kol.
2,2; Mark 4,11. Ar gwerzad-mañ a zo diaes da gompren
amañ, pa ne vo ano eus ar seizhvet trompilh nemet
kalz pelloc'h 11,15.

din adarre hag a lavaras : "Kae da gerc'hat al levrig
digor eus dorn an Ael a zo en e sav war ar mor ha war
an douar". 9 Mont a ris davet an Ael, o lavarout dezhañ
reiñ din al levrig. "Dal, emezañ, ha debr; c'hwervder
e vo evit da gof, met evit da c'henoù e vo ken dous ha
mel". 10 Kemer a ris al levr eus dorn an Ael, hag e te-
bris anezhañ: em genoù e oa ken dous ha mel; hogen, pa'm
boe hen debret, e voe c'hwervder d'am c'hof. 11 Neuze
e vos lavaret din : "Ret eo dit c'hoazh diouganañ war
galz a bobloù, a vroadoù, a yezhoù hag a rouaned".

An daou dest

11. 1 Roet e voe din goude-se ur gorzenn, evel ur wia-
lenn vuzuliañ, hag e voe lavaret din: "Sav ha muzuilh
neved Doue, hag e aoter, hag an azeulerion a zo ennañ.
2 Nemet ar porzh en diavaez eus an neved, lez anezhañ
hep mont d'e vuzuliañ, rak roet eo bet d'ar broadoù a
vac'ho ar Gêr santel dindan o zreid e-pad daou viz ha
daou ugent. 3 Lakaat a rin avat va daou dest da ziu-
ganañ e-pad mil daou c'hant ha tri ugent devezh, gwis-

10. Dous eo keloù al levrig dre ma tiouganont trec'h
an Iliz; c'hwerv ez int war un dro dre ma kemennont
ivez poanioù hag enkrezioù an dud.

11.2. Neved Doue a zo skeudenn an Iliz a dle bezañ
heskinet gant ar Baganed (ar Broadoù) hep bezañ da
gentañ taget betek en he c'hreizenn. Ar marevezh a dri
bloavezh hanter (42 mizvezh, 1260 devezh) a zo amzer-
vezh wirion heskinerezh Antioc'ho's Epifanes en Testa-
mant kozh: ar marevezh-se a zo deut da vezañ padelezh -
patrom pep heskinerezh.

3. Petra 'dalv an daou dest da verkañ? Moarvat Iliz

ket gant seier". 4 Int eo an diw olivezenn hag an daou gantolor a zo en o sav dirak Mestr an Douar. 5 Mar fell d'unan bennak noazhout outo, e teu an tan ermaez eus o genoù, hag an tan a zebr o enebourion. Ya, mar fell d'unan bennak noazhout outo, eo evelse e ranko mervel. 6 Galloud o deus da serriñ an neñv, evit herzel ouzh ar glav da gouezhañ e-pad amzer o diouganerezh; ha galloud war an dourioù d'o zreiñ da wad, ha galloud ivez da skeiñ ouzh an douar a bep seurt gwalenn, ken lies gwech ha ma karint.

7 Ha p'o devo echuet gant o zesteni, e vo graet brezel outo gant al loen a sav eus an Islonk: eñ a zree'ho warno hag o lazho. 8 Hag o c'horfoù a vano gourvezet war leurenn ar Gêr vras, a vez graet anezhi en ur ster arouezel Sodom hag Ejipt, el lec'h-se ma voe kroazstaget o Aotroù. 9 Ha tud eus pep pobl, pep meuriad, pep yezh, pep broad, a welo o c'helanoù e-pad tri devezh hanter, hep na vefe aotrete da zen o lakaat er bez. 10 Annezerion an Douar en em laouenaio diwar o fenn :

=====

Roma, ar Gatoligiezh, diazezet war Bêr ha Paol. Ar tresoù ma vezont taolennet ganto, a zo amprestet digant Moizez hag Elia, daou dest an Treuzneuziadur. 7-8. Heskinerezh bras a-enep an Iliz, betek en he c'hreizenn. Ne bado ket pell (tri devezh hanter e-keñver tri bloavezh hanter). Ar gerioù: "El lec'h ma voe kroazstaget o Aotroù" a seblant bezañ un notenn-displegañ aet en destenn e gaou, rak ne weler ket a-hend-all e vije Jeruzalem, "ar Gêr vras"-se a gomz an Diskuliadur diwar he fenn.

tridal a raint, eskemman a raint roadoù, rak an daou ziouganer a oa ur gwask evit annezerion an douar.

11 Met goude an tri devezh hanter, ur spered a vuhez o tont eus Doue a antreas enno, hag e savjont war o zreid, hag ur spont bras a grogas er re a selle outo. 12 Hag ur vouezh vras eus an neñv a voe klevet, a lavare dezho: "Pignit aman!" Hag e savjont etrezek an neñv en ur goumoulenn, dindan sell o enebourion. 13 Ha d'an ampoent-se e voe ur c'hren-douar bras: an dekvedenn eus ar Gêr a gouezhas en he foull; ha gant ar c'hren-douar-se e voe lazhet seizh mil den. Met ar rest eus an dud, spont enno, a rentas gloar da Zoue an Neñv.

Ar seizhvet trompilh

14 Tremenet eo an eil Gwalleur, setu an trede o tont buan...

15 Hag ar seizhvet Ael a sonas gant e drompilh. Ha mouezhioù bras a savas en neñv o youc'hal. "Setu m'eo tremenet Rouantelezh ar bed etre daouarn hon Aotroù hag e Grist, hag eñ a reno e kantvedoù ar c'hantvedoù!"

16 Hag ar pevar c'hozhiad warn-ugent azezet dirak Doue war o c'hadorioù-meur, a stouas war o dremm evit azeuliñ Doue, 17 hag e lavarent: "Da drugarekaat a reomp,

=====

11-12. An dasorc'hidigezh-mañ a zo, sur mat, arouezel, hag a daly da verkañ azginivelezh souezhus ar Gristeniek goude an heskinerezh. Dibenn ar gwerzad 13 a ziougan evit gwir distro an dud da Zoue.

Aotroù,Doue hollc'halloudek, a zo hag a oa, dre m'ac'h eus lakaet da c'halloud bras da dalvezout evit diazezañ da renadurezh. 18 Ar broadoù a oa en em savet gant konnar, met setu amañ da gonnar-te, setu ar c'houlz evit ar re varo da vezañ barnet, ar c'houlz da c'hoprañ da servijerion, ar Brofeted, ar Sent, hag ar re a zouj da ano, ar re vihan hag ar re vras, setu ar c'houlz da goll ar re a golle an douar".

19 Neved Doue a zigoras neuze en neñv, hag arc'h e gevredadurezh en em ziskouezas en e neved. Hag e voe luc'hed, mouezhioù ha taranoù, gant ur d'hren-douar, hag ur c'hazarc'h bras.

BREZEL AN DIAOUL A-ENEP AN ILIZ

Ar Vaouez hag an Aerouant

12. 1 Hag un arouez vras en em ziskouezas en Neñv: ur Vaouez gwisket gant an heol, hag al loar dindan he zreid, ha war he fenn ur gurunenn daouzek steredenn.

12,1. Ar Vaouez a zo pobl Doue:da gentañ pobl Doue an Testamant kozh,ar Sinagogenn,a zo brazez eus ar C'hrist; met e-touez ar bobl-se ez eus ur vaouez a zo barr uhel an Testamant kozh a-bezh,ar Werc'hez Vari o c'henel ar C'hrist; d'an eil, ar Vaouez eo an Iliz, an Israhel nevez, a glasko an Aerouant heskinañ anezhi; hag ar Werc'hez Vari a zo adarre penn kentañ hag uhelpatrom an Iliz-se.

2 Dougerez eo, hag e c'harm o willoudiñ gant poan ar gwentroù. 3 Ha c'hoazh un arouez all en em ziskouezas en Neñv: un Aerouant bras,ruz e liw,gant seizh penn ha dek korn, ha war e bennoù seizh talgen, 4 hag e lost a skube un drederenn eus stered an Neñv hag o stlape war an douar. Hag an Aerouant a chomas a sav dirak ar Vaouez en gwilioud evit debriñ he bugel kerkent ha gagnet. 5 Hag hi a c'hanas ur mab,ur paotr, an hini a dle ren an holl vroadoù gant ur vazh-houarn. Hag he bugel a voe laeret diganti da sevel etrezek Doue hag e-kichen e dron, 6 e-keit ma tec'he ar Vaouez d'ar gouelec'h, e-lec'h m'en devoa Doue aozet dezhi ar repu, ma vefe maget ennañ e-pad mil daou c'hant tri-ugent devezh.

7 Hag un emgann a voe en Neñv: Mikael hag e aeled o stourm ouzh an Aerouant. An Aerouant hag e aeled a stourme ivez, 8 nemet ne drec'hjont ket ha ne voe ken en neñv plas evito. 9 Stlapet e voe d'an traon an Ae-

=====

3. Meneg eus kouezhidigezh an Aeled fall, sachet gant Satan de bec'hiñ eveltañ.

5. Sell.ouzh Psalm 2,9. Meneg eus pignidigezh ha klod ar C'Hrist.

6. Ar gouelec'h a zo ul lec'h a repu evit an dud heskinet,hervez ma weler en pajennoù an Testamant kozh.Repu an Iliz eo nerzh Doue. Evit niver ar 1260 devezh,sell.ouzh 11,2-3: niver-arouez pep heskinerezh ez eo.

9. Satan a dalv kement hag enebour pe tamaller (sell.ouzh Yob 1,9-11, Zak.3,1-2). Diaoul eo troidigezh an hebreeg Satan e gresianeg an 70.

rouant bras, an Naer gozh, an hini anvet Diaoul ha Satan, toueller an douar a-bezh. Stlapet e voe war an douar, hag a-gevret gantañ e voe stlapet d'an traoñ e aeled. 10 Hag e klevis ur vouezh vras en Neñv o lavarout: "Setu bremañ ar silvidigezh, an nerzh, ar roueelezh d'hon Doue, hag ar vestroniezh d'e Grist; rak stlapet eo bet d'an traoñ tamaller hor breudeur, an hini o zamalle deiz ha noz dirak hon Doue. 11 Int ivez o deus trec'het warnañ dre wad an Oan ha dre lavar o zesteni; rak disprizet o deus o buhez betek mervel. 12 Neuze bezit laouen, Neñvoù ha c'hwi hag a yev enno! Gwa deoc'h avat, douar ha mor! Rak diskennet eo an diaoul davedoc'h, droug bras ennañ, o c'houzout n'en deus ken nemet nebeut amzer".

13 Ha pa 'n em welas an Aerouant distaolet war an douar, en em lakas da redek war-lerc'h ar Vaouez he devoa ganet ar paotr. 14 Met roet e voe d'ar Vaouez diwaskeall an erer bras da nijal d'ar gouelec'h, betek al lec'h-annez ma tle bezañ maget ur c'houlz, ha koulzoù hag un hanter-goulz, pell diouzh an Naer. 15 Neuze an Naer a zistaolas eus he genoù war lerc'h ar Vaouez

14. Ur c'houlz, ha koulzoù hag un hanter-goulz, da lavarout eo tri bloaz hanter, a zo skeudenn da badelezh pep heskinerezh: sell.ouzh 11,3.

15. Ar froud-dour a zo moarvat arouez an disivoudoù hag ar c'helennadurezhioù faos e klask an Aerouant beuziñ ganto an Iliz.

evel ur froud-dour, evit he skrapañ gant ar froud. 16 An douar avat a sikouras ar Vaouez o tigeriñ e c'henoù hag o lonkañ ar stêr a oa bet distaolet gant an Aerouant eus e c'henoù. 17 Taerijennet e voe an Aerouant e-enep ar Vaouez, hag ez eas d'ober brezel ouzh ar peurrest eus he bugale, ar re a sent ouzh gourc'hemennoù Doue hag a biau testeni Jezuz.

18 Hag e chomas war draez ar mor.

Loen ar mor

13. 1 Hag e welis o sevel eus ar mor, ul Loen gant dek korn ha seizh penn, ha war e gorniel dek talgen, ha war e bennoù anioù disakr. 2 Hag al Loen a welis a oa heñvel ouzh ul loupard: e dreid a oa evel re un arzh, hag e c'henoù evel hini ul leon. Hag an Aerouant a roas dezhañ e nerzh, e dron, hag ur vestroniezh vras. 3 Hag unan eus e bennoù a oa evel gloazet d'ar maro, nemet e voe pareet e c'hloaz varvus. Hag estlammet, an douar a-bezh a yeas da heul al Loen. 4 Stouñ a reas an dud

13.1. Skeudenn Loen ar Mor a zo da dostaat ouzh pennad 7 Daniel diwar-benn heskinerezh Antioc'hos Epifanes. Arroueziañ a ra amañ pep galloud politikel pagan pe digristen, a zo an Impalaeriezh roman pennpatrom ar re holl a savo e kerzh an Istor diwar he skouer. Pe gentoc'h e talvez Loen ar Mor da skeudenniñ ur spered politikel digristen, ur spered a Baganiezh o'n em ledañ dre an douar a-bezh, paganiezh he deus seblantet mervel e-pad ur pennad hag a zo evel dasorc'het.

dirak an Aerouant dre m'en devoa roet mestroniezh d'al Loen, ha stouiñ a rejont dirak al Loen o lavarout: "Piw a zo heñvel ouzh al Loen, ha piw a c'hell stourm outañ?" 5 Ha roet e voe dezhañ leuskel komzoù a lorc'h ha lavarou disakr, ha roet ivez galloud d'ober e-pad daou viz ha daou-ugent. 6 Hag e tigoras e c'henoù da zistagañ komzoù disakr enep Doue, da gomz disakr a-enep e ano, e annez hag annezherion an Neñv. 7 Hag aotreet e voe dezhañ ober brezel ouzh ar Sent ha trec'hiñ warno; ha mestroniezh a voe roet dezhañ war bep meuriad, pep pobl, pep yezh, pep broad. 8 Dirazañ e stouo an holl, annezherion an douar, ar re n'eo ket bet skrivet o anvioù adal penn kentañ ar bed, war al Levra Vuhez, levr an Oan bet lazhet. 9 An nep en deus diwskouarn, ra glevo! 10 Ar chadennoù evit an nep a dle bezañ chadennet; ar maro dre ar c'hleze evit an nep a dle bezañ lazhet gant ar c'hleze! Eno emañ dalc'hegezh ha fiziañs ar Sent.

=====

6. Ger evit ger: "a-enep e ano hag e annez, annezherion an Neñv". Annezherion an Neñv a seblant bezañ kentoc'h un notenn degaset gant an embanner da zisplegañ petra eo annez Doue. Met amañ annez Doue a zo kentoc'h e chomlec'h war an douar, e Iliz e-touez an dud.

10. Ar frazenn-mañ a c'hell bezañ komprenet en doareoù disheñvel. Seblantout a ra kentoc'h en abeg d'ar gerioù diwezhañ, bezañ ur gouviadenn d'ar Gristenion (ar Sent) da c'houzañv heskinerezh evit ar C'hrist.

Loen an Douar

11 Neuze e welis o sevel eus an douar, ul Loen all gant daou gorn heñvel ouzh re un oan, nemet e komze evel un aerouant. 12 Implijout a ra holl c'halloud al Loen kentañ evit servij hemañ hag e laka an douar hag annezherion an douar da azeuliñ al Loen kentañ a zo bet pareet e c'hloaz varvus. 13 Ober a ra burzhudoù bras, kement ha lakaat an tan da ziskenn a-wel d'an holl, eus an neñv war an douar. 14 Ha gant an arouezioù-se a zo bet roet dezhañ ober anezho evit servij al loen, emañ o touellañ annezherion an douar, o tegas anezho d'ober ur skeudenn d'al Loen a zo bet gloazet gant ar c'hleze ha parot. 15 Ha roet e voe dezhañ lakaat buhez e skeudenn al Loen kement ma komze, hag ober ma vefe lazhet ar re n'azeuljent ket skeudenn al Loen. 16 Hag ober a reas d'an holl, tud uhel hag izel, pinvidion ha peorion, tud dieub ha sklaved, dougen ur merk war o dorn dehoù ha war o zal, 17 na c'hellfe den prenañ pe werzhañ, nemet en dije warnañ merk ano al Loen pe niver

=====

11. Loen an Douar a seblant skeudenniñ an Danvezelezh, pe ar Sevenadurezh danvezel a zo krog dija dindan hon daoulagad.

12. Evit servij hemañ, ger evit ger: dirazañ, tro-lavar semitek a dalv "bezañ e servij unan bennak".

15. Loen an Douar en em ziskouez evel un doare religion war an tu gin, un doare Mesiaselezh war an tu enep. (sell. ouzh ar gwerzad 11: En em ziskouez a ra heñvel ouzh an Oan, o trevezañ ar C'hrist).

e ano.

18 Amañ eo ret kaout finese! Ra gonto an nep a zo speredek niver al Loen, rak un niver a zen ez eo, hag an niver-se eo c'hwech'h kant c'hwech'h ha tri-ugent.

Kumpagnuned an Oan

14. 1 Hag e welis, ha setu an Oan en e sav war venez Sion, ha gantañ kant pevar ha daou ugent mil den, gant e ano hag ano e Dad skrivet war o zal. 2 Hag e klevis ur vouezh neñvel evel trouz doureier puilh pe kroz un arnev bras; hag ar vouezh a glevis a lake da soñjal en telennerion o c'hoari war o zelennoù. 3 Hag e kanent evel ur ganenn nevez dirak ar gador-veur ha dirak ar pevar Loen hag ar Gozhidi; ha den ne c'helle deskiñ ar ganenn-se nemet ar c'hant pevar ha daou ugent mil a zo bet dasprenet eus an douar. 4 Int eo ar re n'o deus ket en em saotret gant merc'hed, rak bez' ez int gwerc'h.

Int eo ar re a heuilh an Oan e kement lec'h maz a. Int

18. Niver o trevezañ an niver sakr 7. Laket eo bet da dalvezout evit Neron (hervez talvoudegezh niveriñ ar c'hensonennoù hebreek) met sur mat eo ledanoc'h amañ an arouez, hag e talvez en tu-hont da Neron evit meur a zen ha meur a c'halloud douarel.

14,1. Ar weledigezh-mañ a laka ar Gristenion feal d'an Oan e-keñver azeulerion al Loen. Int a zo an Israhel nevez (144.000, evit an niver-se, sell.ouzh 7,4) bodet en dro d'ar C'hrist.

4. Ar c'hadaliegzh a zo amañ ano anezhi eo sur mat azeulerezh an idolennoù ha kehelerezh al Loen, kement ha riboterezh gant merc'hed. (Sell.ouzh 2,14).

a zo bet dasprenet eusa douez an dud evel preveudi da Zoue ha d'an Oan, 5 hag en o genoù n'eus ket bet kavet a c'haou, dinamm maz int.

Barnedigezh Doue a-enep ar Baganiezh

6 Hag e welis un Ael all o nijal dre lein an Neñv : dougen a rae an Aviel peurbadus d'e gemenn d'ar re a chom war an douar, da bep broad, pep meuriad, pep yezh ha pep pobl. 7 Hag e lavare gant ur vouezh kreñv: "Dou-jit Doue, ha roit klod dezhañ, rak deuet eo eur e var-nedigezh; azeulit an Hini en deus graet an Neñv hag an Douar, ar mor hag an eien".

8 Hag un Ael all c'hoazh, un eil, a zeuas war e lerc'h, a lavare: "Kouzh et eo, kouezhet eo, Babulon ar Gêr veur, hi hag he deus roet da evañ d'an holl vroa-dou, o gwalc'h eus gwin feuls he gadaliegzh!"

9 Hag un Ael all c'hoazh, un trede, a zeuas war e lerc'h, a lavare gant ur vouezh kreñv: "An nep a-stou da azeuliñ al Loen hag e skeudenn, hag a zegemer e arouez war e dal pe war e zorn, 10 hennezh ivez a evo

6-7. Paganed ar bed a zo galvet d'en em dreiñ da Zoue. 8. Sell.ouzh Isahia 21,9; Daniel 4,27; Yeremia 25,15-16; 51,7-8. Evit distruj Babulon, sell.ouzh ar pennadoù 17-18.

10. Kop konnar Doue : Isahia 51,17,22; Yeremia 25,15. Ar stank a dan hag a soufr o teviñ a zo lec'h kastiz

eus gwin konnar Doue, eus ar gwin diskennet pur e kop e gonnar, bourreviet ma vezo en tan hag er soufr,a-wel d'an Aeled hag a-wel d'an Oan. 11 Ha moged o bourreviadur a sav e kantvedoù ar c'hantvedoù, ha n'o deus paouez ebet na deiz na noz, ar re a stou da azeuliñ al Loen hag e skeudenn,ar re a zegemer merk e ano".12 Eno mañ dalc'hegezh ar sent, ar re a vir gourc'hemennoù Doue hag ar feiz en Jezuz.13 Hag ur vouezh eus an Neñv a glevis o lavarout: "Skriv! Evurus diwar vremañ ar re varo hag a varv en Aotrou! Ya, eme ar Spered, ra ziskuizhint eus o foanioù, rak o labourioù a ambroug anezho".

Eost ha mendem ar Broadoù

14 Hag e welis: ha setu ur goabrenn wenn, ha war ar goabrenn e oa azezet un den heñvel ouzh ur mab-den,gantañ war e benn ur gurunenn aour hag en e zorn ur falz lemm. 15 Hag un Ael all a zeuas er-maez eus an neved, en ur youc'hal a bouez penn d'an hini azezet war ar goabrenn: "Taol da falz ha med,peogwir eo deuet an eur da vedi,dre m'eo darevet eost an douar." 16 Hag an hini azezet war ar goabrenn a daolas e falz war an douar, hag e voe medet an douar.

=====

ar re fall:sell.ouzh Geneliezh 19,4,28;Isahia 34,8-10; Yec'hezekel, 38,22; Furnez 10,7.

13. Evel-henn e c'hell bezañ troet ivez: "Evurus ar re varo a varv diwar vremañ en Aotrou".

14. Skeudenn ar Mesias,a zo e gurunenn arouez e drec'h. Sell.ouzh Daniel 7,13

17 Hag un Ael all a zeuas ermaez eus an neved, o terc'hel eñ ivez ur falz lemm. 18 Hag un Ael all c'hoazh a zeuas ermaez eus an Aoter, an hini en deus galloud war an tan,hag e c'harmas gant ur vouezh kreñv d'an hini a zalc'he ar falz lemm: "Taol da falz lemm, ha troc'h ar barroù-rezin eus gwinienn an douar, dre m'eo darev ar rezin anni". 19 Hag an Ael a daolas e falz lemm war an douar; hag e vendemias gwinienn an douar hag e tiskargas ar rezin en bailh bras konnar Doue. 20 Ha breset e voe ar bailhad er-maez eus Kêr. Hag eus ar bailh e strinkas gwad,betek e gweskennoù ar c'hezeg, war hed mil c'hwec'h kant stadion.

Kanenn an drec'hourion

15. 1 Hag e welis en Neñv un arouez all, bras ha souezhus: seizh Ael ha ganto ar seizh gwalenn diwezhañ a dle drezo bezañ kaset da benn konnar Doue. 2 Hag e welis evel ur mor strink mesket gant tan, hag ar re o deus trec'het war al Loen,e skeudenn ha niver e ano,

=====

19. An diw skeudenn-mañ, eost ha mendem, a ziuogan flas-tridigezh ar broadoù pagan (sell.ouzh Isahia 63,1-6) , marteze ivez eost ar re vat.

20. Mil c'hwec'h kant stadion, un dra bennak evel tri c'hant kilometr. 1600 a zo niver-karrez 4 lieskementet dre 100::aroueziañ a ra pevar c'horn ar bed gant niver bras ar Baganed. Evit ar c'hezeg, sell.pelloc'h 19,14.

a welis en o sav war ar mor strink. Derc'hel a reont telennoù Doue, 3 hag e kanont kanenn Voizez, servijer Doue, ha kanenn an Oan, en ur lavarout:

"Bras hag estlammus eo da oberoù, Aotroù, Doue holl-c'halloudek; reizh ha gwirion eo da hentoù, Roue ar Broadoù! 4 Piw na rofe, Aotroù, doujañs ha klod d'az ano? Rak Te hepken a zo santel, hag an holl vroadoù a zeuio da stouiñ dirazout, dre maz eo 'n em ziskouezet reizhder da varnedigezhioù".

Gwalennoù ar seizh kop

5 Gwelout a ris goude-se neved Teltenn an Testeni o tigeriñ en Neñv, 6 hag e teuas ermaez eus an Neved ar seizh Ael a zo ganto ar seizh gwalenn, hag int gwisket gant lin glan lugernus ha gourizoù aour en-dro d'o bruched. 7 Hag unan eus ar pevar Loen a roas d'ar seizh Ael seizh kalir aour leun gant konnar an Doue a vev e kantvedoù ar c'hantvedoù. 8 Ha leuniet e voe an Neved gant ar moked a sav eus klod Doue hag eus e c'halloud. Ha den ne c'helle mont e-barzh an Neved, ken na vefe bet kaset da benn seizh gwalenn ar seizh Ael.

16. 1 Hag e klevis ur vouezh a gri eus an Neved d'ar

=====

3. Kanenn Voizez, sell.ouzh Ermaeziadeg 15,1-18 hag Adlezenn 32,1-43

16,1. Gwalennoù ar seizh kop a zo heñvel awalc'h ouzh gwalennoù ar seizh trompilh (sell.uheloc'h ar pennadoù

seizh Ael: "It da skuilh war an douar seizh kop konnar Doue". 2 Hag ez eas ar c'hentañ da skuilh e gop war an douar, hag e voe ur gouli drouk ha noazus war an dud o devoa merk al Loen hag a stoue d'azeuliñ e skeudenn.

3 Hag an eil a skuilhas e gop war ar mor, hag e voe evel gwad un den lazhet, hag e varvas holl loened ar mor.

4 Hag an trede a skuilhas e gop war ar stêrioù hag an eien, hag e teujont da vezañ gwad. 5 Hag e klevis Ael an doureier a lavare: "Reizh out-te, an Hini a zo hag a oa, te ar Sant, dre ma'c'h eus barnet evelse: 6 rak gwad ar Sent hag an Diouganerion eo an hini o deus skuilhet, ha gwad ivez ac'h eus roet enta dezho da evañ: 7 dleet e oa se dezho!" Hag e klevis an Aoter o lavarout: "Ya, Aotroù, Doue hollc'halloudek, gwirion ha reizh da varnedigezhioù!"

8 Hag ar pevare a skuilhas e gop war an heol, hag e voe roet dezhañ leskiñ an dud gant e wrez. 9 Ha tizhet e voe an dud gant dêvadurioù kriz, hag e vallozhjont ano Doue, an hini en deus galloud war ar gwalennoù-se, met ne zistrojont ket davetañ a galon evit rentañ klod dezhañ.

=====

8 ha 9). Ne vo an drougoù diwezhañ nemet ur c'hendastum krisoc'h c'hoazh eus kement gwalenn a vo bet e kerzh an Istor.

7. Mouezhioù ar Verzherion o c'houlenn dial: sell.ouzh 6,9 ha 8,3-4.

10 Hag ar pempvet a skuilhas e gop war gador-veur al Loen, hag e teuas an deñvelijenn war e rouantelezh. An dud, gant ar boan, a zante o zeodoù; 11 met mallo-zhiñ a rejont Doue an Neñv en abeg d'o fcanioù ha d'o goulioù, ha ne gemmjont ket o doareoù.

12 Hag ar c'hwec'hvet a skuilhas e gop war ar stêr vras Eufates hag e voe disec'het an dour anezhañ evit lezel da dremen Rouaned ar Sav-Heol. 13 Hag e welis o tont ermaez eus geol an Aerouant, eus geol al Loen hag eus geol ar Fals-profed, tri spered hudur heñvel ouzhraned, 14 hag ez int avit gwir speredoù diaoulek, oberrourion burzhudoù, a ya da gaout rouaned an douar abezh, e soñj d'o bodañ evit an emgann, evit deiz bras an Doue hollec'halloudek. 15 Setu ma teuan evel ul laer! Evurus an hini a vez o veilhañ, hag a vir e zilhad evit chom hep bale en noazh hag hep reiñ e vezh da welout d'an dud. 16 Hag o bodañ a rejont el lec'h anvet en hebreeg Harmagedon.

17 Hag ar seizhvet a skuilhas e gop en aer: neuze o tont eus an Neved hag eus an Tron, ur vouezh a c'harmas: "Deuet eo an traoù da benn!" 18 Hag e voe luc'hed, mouezhioù ha kurunoù, gant ur c'hren-douar bras, ken bras ma n'eus ket bet kement all biskoazh, abaoe maz

=====

16. Harmagedon a dalv en hebreeg Menez Megiddo. Ar Gêr-se en draonienn Esdrelon he devoa gwelet faezhidigezh an Hebreed gant ar Faraon Nekao (Rouaned 23,29 hag all) diougan a reuz hag a wall-zarvoud eo eta ano ar gêr-se.

eus tud war an douar. 19 Hag ez eas ar Gêr veur en teir lodenn, ha kêrioù ar Broadoù a gouezhas. Ha Babulon, ar gêr vras, a voe koun anezhi gant Doue evit reiñ dezhi ar c'hop-se ma verv ennañ gwin e gonnar. 20 Ha neuze kement enezenn a zo a dec'has kuit, ha ne voe ken kavet a venezioù. 21 Ha kazarc'hennoù bras, ken ponner ha talantoù, a gouezhas eus an neñv war an dud; hag ar re-mañ a vallozhas Doue en abeg da walenn ar c'hazarc'h, rak un droug bras-spontus e oa.

DISKAR HA KASTIZ BABULON

Ar C'hast veur

17.1 Neuze e teuas da gomz ouzhin unan eus ar seizh Ael o devoa ganto ar seizh kop, hag e lavaras din: "Deus, ma tiskouezin dit barnedigezh ar C'hast Veur, azezet war ribl an dourioù bras, 2 an hini m'o deus rouaned an douar graet gadaliezhi ganti, an hini he deus mezvet annezêrion an douar gant gwin hec'h hudurniezh".

3 Va dezougen a reas a spered d'ur gouelec'h. Hag e welis ur Vaouez azezet war ul Loen ruz-tane, hag hemañ en devoa anioù disakr skrivet dre holl warnañ, ha dezhañ seizh penn ha dek korn. 4 Ar Vaouez a oa gwisket en dilhad mouk ha skarlek, marellet holl gant aour,

=====

21. Un talant a zo war dro 40 kilo.

mein prizius ha perlez; derc'hel a rae en he dorn ur c'hop aour, leun gant saotradurioù euzhus he gadaliez. 5 Ha war he zal un ano a oa enskrivet, arouezel: Babulon veur, mamm oriadezed euzhus an douar. 6 Hag e welis ar vaouez-se o'n em vezviñ gant gwad ar Sent ha gant gwad merzherion Jezuz. Hag e voen souezhet ouzh he gwelout, souezhet bras.

Diskleriadur misterioù Babulon

7 Hag an Ael a lavaras din: "Perak out souezhet? Mont a ran da ziskleriañ dit ster arouezel ar Vaouez-se hag hini al Loen a zoug anezhi, al Loen gant ar seizh penn hag an dek korn.

8 Al Loen ac'h eus gwelet a zo bet anezhañ ha n'eo mui ken; war-nes emañ da sevel endro eus an Islonk evit monet da goll. Ha souezhiñ a raio annezherion an douar, ar re n'eo ket bet skrivet o ano e Levr ar Vuhez, adal diazezidigezh ar bed, o welout al Loen, penaos e oa, ha
=====

17,5. Babulon a zo sur mat da gompren en ur ster ledan awalc'h, ha n'eo ket hepken diwar-benn Roma, daoust da houmañ bezañ bet an hini gentañ oc'h heskinañ ar Gristeniezh ha daoust dezhi da chom patrom pep Babulon nevez en da-zoht. Babulon a zo sevenadurezh ar c'hêrioù bras, hudur ha dizoue, impalaeriezhoù bras o kuezhañ hag o sevel endro e kerzh an Istor.

8. Al Loen a zo da gompren amañ endro diouzh ar pezh a zo er pennad 13 diwar-benn Loen ar Mor: paganiezh o seblantout mervel hag oc'h adsevel dre nerzh an Diaoul.

n'eo mui, ha penaos en em ziskouez endro. 9 Amañ eo ret kaout spered ha finese! Ar seizh penn a zo seizh torgenn maz eo azezet ar Vaouez warno. Int a zo ivez seizh roue: 10 pemp a zo kuezhet, unan a zo bremañ, hag egile n'eo ket deuet c'hoazh; pa zeuio e tle chom nebeut. 11 Evit al Loen a zo bet ha n'eus mui anezhañ, eñ a zo e-unan un eizhvet roue, nemet e vefe unan eus ar seizh, ha mont a ra d'e emgoll.

12 An dek korn ac'h eus gwelet a zo dek roue; n'o deus ket c'hoazh resevet rouantelezh, met galloud-roue o devo evit un eurvezh a-gevret gant al Loen. 13 N'o deus nemet un hevelep mennad: lakaat e servij al Loen o galloud hag o beli. 14 Stourm a raint enep an Oan, met an Oan a drec'ho warno, dre maz eo Aotroù an Aotronez, ha Roue ar Rouaned; hag e re a drec'ho gantañ, ar re c'halvet, ar re zibabet, ar re feal".

15 Hag an Ael a gendalc'has: "An dourioù ac'h eus gwelet, maz eo azezet ar C'hast war o ribloù, a zo pobloù, bodadoù-tud, broadoù ha yezhoù. 16 Hag an dek korn
=====

9-10-11. Ar gwerzadoù-mañ o kompren al Loen diwar-benn Roma, ar gwerzad 11 dreist-holl luziet ha diasur en e ziskleriadur, a seblant bezañ notennoù a-berzh an embanner: ar peurrest goude-se a chom ledanoc'h adarre. Evit an embanner eta eo ar seizh penn, seizh torgenn Roma. Pe ivez seizh impalaer: pemp 'zo bet, Neron, Galba, Othon pe Vitellius, Vespasian, Titus; unan a zo bremañ, Domitian; unan a zeu, warlerc'hiad Domitian.

16. En em zistruj a ra o-unan an impalaeriezhoù bras,

ac'h eus gwelet, hag al Loen, a ya d'gemer kasoni ouzh ar C'hast: he dibourc'hañ a raint, he lakaat en noazh, debriñ he c'hig, hag he c'huzumiñ en tan. 17 Rak Doue en deus lakaat en o c'halonoù evit ma sevenint e youl, ar mennad d'en em glevout evit reiñ o roueelezh d'al Loen, betek ma vo bet kaset da benn komzoù Doue. 18 Hag ar Vaouez ac'h eus gwelet eo ar Gêr Veur, an hini a ren war rouaned an Douar."

Un Ael a gemenn kouezhidigezh Babulon

18. 1 Goude-se e welis un Ael all o tiskenn eus an Neñv, dezhañ ur galloud bras, hag an douar a voe sklerijennet gant e splannder. 2 Hag e youc'has a bouez penn en ur lavarout: "Kouezhet eo, kouezhet eo Babulon, ar Gêr Veur; ha deuet eo da vezañ annezlec'h an Diaouloù, ha repu an evned hudur hag heugus a bep seurt. 3 Rak eus gwin he gadaliezh feuls o deus evet an holl vroadoù, ha rouaned an douar a zo en em saotret ganti, ha marc'hadourion an douar o deus tennet pinvidigezh eus he fompad diroll."

4 Hag e klevis ur vouezh all eus an neñv a lavare: "Kit ermaez anezhi, o va fobl, gant aon na vefec'h kablus ganti eus he fec'hedoù ha n'ho pefe da c'houzañv

===== dispennet ma vezont gant ar pobloù hag ar broioù bet sujet ganto e-pad ur pennad.

18,2. Dont a ra ur gêr distrujet da vezañ repu al loened gouez: sell.ouzh Isahia, 13,21-22; Yermia, 50,39.

eus he gwalennoù. 5 Rak ar c'halz eus he fec'hedoù a zo savet betek an neñv, ha Doue en deus bet koun eus he direizhderioù. 6 Paeit-hi hervez m'he deus-hi paeet ar re-all! Roit dezhi an daougement eus ar pezh he deus graet! Er c'hop m'he deus mesket he gwin, meskit dezhi daougement all! 7 Diouzh muzul he foug hag he fompadoù, roit dezhi bourreviadur ha kañv, ur c'hement all; dre ma lavar en he c'halon: "Tronañ a ran azezet da rouanez, ha n'on ket intañvez, ha ne welin ket a gañv", 8 dre se, en un devezh hepken, e teuo warni gwalennoù: bosenn, kañv, naonegezh; ha kuzumet e vezo gant an tan, rak galloudus eo an Aotrou, an Doue en deus barnet anezhi".

Gouelvanoù war Vabulon

9 Gouelañ a raio, leñvañ a raio warni rouaned an douar, int hag a zo bet kumpagnuned he buhez gadal ha pompadus, pa welint ar maged eus he devidigezh. 10 Hag en ur chom pell diouti gant aon rak he bourreviadur, e lavarint: "Gwa! Gwa! Kêr vras, Babulon, kêr c'halloudus, rak en un eurvezh eo deuet warnout da varnedigezh!"

11 Ha marc'hadourion an douar a leñv hag a hirvoud warni, rak n'eus den ebet ken o prenañ o marc'hadouere-

===== 7. Sell.ouzh Isahia 47,8-9.

9. Ar tri gouelvan-mañ a zo da dostaat ouzh Yec'hezekel 27-28: Hirvoudoù war Dir.

zhioù : 12 o c'hargadoù aour, arc'hant, mein prizius, perlez; gwiadennou lin, moug, saizh, skarleg; koadennou tuya, pezhioù en olifant, traezoù en koad prizius, en arem, en houarn, en marmor; 13 ar c'hinamom, an amom, ar frondoù, ar mirr, an ezañs, ar gwin hag an eoul, ar bleud hag an ed, ar chatal hag an deñved, ar c'hezeg hag ar c'hirri, sklaved ha marc'hadourezh a dud... 14 Ar frouezh a roe plijadur d'az ene, a zo pellaet diouzhit; ha kement ennout a oa flour ha splann a zo kollet evi-dout, ha biken ken ne vint kavet endro!

15 Ar varc'hadourion, ar re a oa en em binvidikaet ganti, a chomo pell diouti gant aon rak he bourreviadur, ha leñvañ ha kunudiñ a raint 16 en ur lavarout: "Gwa! Gwa! kêr vras, a oa gwisket gant lin, gant moug, gant skarleg, a oa kinklet gant aour, mein prizius ha perlez, 17 rak en un eurvezh eo bet drastet kement all a binvidigezh!"

Hag an holl lomaned, hag ar riblerion-aodoù, hag ar verdeidi hag ar re holl a vev diwar ar mor a chome pell diouti, 18 hag e youc'hent en ur sellout ouzh moged he devidigezh en ur lavarout: "Pehini a oa heñvel ouzh ar Gêr Veur?" 19 Hag o teurel poultr war o fenn, e krient a greiz gouelañ ha kunudiñ: "Gwa! Gwa! Kêr Vras, e oa en em binvidikaet diwar he madoù bras ar re holl o deus listri war ar mor, rak en un eurvezh eo bet dismantret!"

20 O Neñv, bez laouen abalamour dezhi, ha c'hwi ar sent, ebestel ha diouganerion, dre m'en deus Doue barnet ho kaoz dre varn anezhi.

21 Un Ael galloudus a gemeras neuze ur maen, evel ur pikol maen milin, hag a daolas anezhañ er mor en ur lavarout: "Evelse en un taol krenn e vezo taolet d'an traoñ Babulon, ar Gêr Vras, ha ne vo mui kavet biken." 22 Kan an delennerion hag ar sonerion, hini ar fleüterion hag an drompilherion ne vo mui klevet ennout biken; ha micherour a bep seurt micher ne vo mui kavet ennout biken; ha trouz ar maen-milin ne vo mui klevet ennout biken; 23 Ha sklerijenn al lamp ne skedo mui ennout biken; na mouezh ar gwaz nevez hag ar plac'h nevez ne vezo mui klevet ennout biken... Rak da varc'hadourion a oa pennadurezhioù an douar, ha da strobinoù o deus dihenchet an holl vroadoù; 24 hag enni eo bet kavet gwad an Diouganerion hag ar Sent, gwad ar re holl a zo bet drouklazhet war an douar.

Kanennoù a drec'h en Neñvoù

19.1 Goude-se e klevis evel mouezh kreñv un engroez
=====

20. Aes awalc'h e vefe staget ar gwerzad 23b-24 war lerc'h 20. Dibenn ar pennad-mañ (gwerzadoù 20-24) ned eo nemet un heuliadenn da 18,1-3. Distrujet e vo Babulon en abeg d'hec'h idolouriezh ha d'he heskinerezh anep ar Gristeniezh. Evit jestr an Ael sell ouzh Yere-mia 51,63-64.

19,1. Youc'hadennou sent an Neñv a gloz taolenn diskar Babulon: setu selaouet klemmadennou ar Verzherion a

bras a dud en neñv, a youc'he: "Allelouia! Silvidigezh, klod, galloud d'hon Doue, 2 dre maz eo gwirion ha reizh e varnedigezhioù, barnet m'en deus ar C'hast Veur a vreine an douar gant hec'h orgederezh, talvezet m'en deus dezhi gwad e servijerion bet skuilhet gant he dorn." 3 Hag adarre e lavarjont: "Allelouia! Ar moged diwarni a savo evit kantvedoù ar c'hantvedoù!" 4 Hag e kouezhas d'an douar ar pevar C'hozhiad warn-ugent hag ar pevar Loen, hag ec'h azeuljont Doue azezet war ar gadador veur, en ur lavarout: "Amen, allelouia!"

5 Hag ur vouezh a zeuas eus ar gadador veur a lavare: "Meulit Doue, c'hwi holl e servijerion, ha c'hwi hag a zouj anezhañ, bihan ha bras". 6 Hag e klevis evel mouezh un engroez niverus-meurbet, evel mouezh doureier bras, evel mouezh kurunoù nerzhus, a lavare: "Allelouia! Rak setu m'en deus diskouezet e c'halloud a roue, an Aotrou, hon Doue, mestr an hollved. 7 Bezomp laouen ha tridomp. roomp klod dezhañ, rak setu eured an Oan hag e bried a
=====
c'houlenne dial Doue a-enep o heskinerion (sell. ouzh 6,9), ha setu kaset da benn diougan ar pennad 11, gwerzad 18.

7. Evit skeudenn rouantelezh an Neñv dindan arouez un eured, pe ur banvez eured, sell. ouzh Luk. 14, 15-29; 13, 29; Mazh. 22, 2-14; Efez. 5, 22-23. Ne ra amañ an Testamant nevez nemet adkemer un hañvaladenn boas-meurbet d'an Testamant kozh evit taolennañ darempredoù Doue gant e bobl, en doare maz eo pep idolouriezh un doare avoultriezh hag orgederezh.

zo en em fichet, 8 rak dezhi eo bet roet en em wiskañ gant lin tano skedus ha glan" - al lin tano eo oberoù reizh ar Sent - . 9 Hag an Ael da lavarout din: "Skriv! Eurus ar-re a zo kouviet da vanvez eured an Oan". Hag e lavaras c'hoazh: "Ar c'homzoù-mañ eo komzoù gwirion a-berzh Doue". 10 Hag e kouezhis neuze e-harz e dreid d'e azeuliñ: eñ avat a lavaras din: "Nann, diwall! Servijer ez on ganit-te ha gant ar re eus da vreudeur a vir testeni Jezuz. Azeul Doue!"

Testeni Jezuz eo ar Spered a ziougan.

EMGANNNOU BRAS HA TREC'HIOU AR MESIAS

An emgann bras kentañ

11 Neuze e welis an neñv digor, ha setu m'en em ziskouezas ur marc'h gwenn, hag an hini azezet warnañ a reer anezhañ ar Feal hag ar Gwirion; ha barn ha stourm a ra gant reizhder. 12 E zaoulagad a zo flamm-tan, ha war e benn ez eus meur a daledenn; un ano a zo skrivet warnañ ha n'eus hini ouzh e anavezout nemetañ e-unan. 13 Gwisket eo gant ur vantell livet gant gwad, hag e ano eo Verb Doue. 14 War e heul e teue war gezeg gwenn, armeadoù an Neñv, gwisket gant lin tano gwenn-kann ha
=====
14. Armeadoù an Neñv, an Aeled moarvat, marteze ar Sent ivez.

glan. 15 Ermaez eus e c'henoù e teue ur c'hleze lemm e-
vit skeiñ gantañ ar broadoù; eñ a vesaio anezho gant ur
walenn houarn; eñ a vres er bailhad, gwin taer konnar
an Doue hollec'halloudek. 16 Hag un ano a zo skrivet war
e vantell ha war e vorzhed: Roue ar Rouaned hag Aotrou
an Aotrouned.

17 Hag e welis un Ael en e sav war an heol, a you-
c'has a bouez penn en ur lavarout d'an holl evned a
nij dre greiz an neñv: "Deuit, en em vodit evit banvez
bras Doue, 18 evit debriñ kig rouaned, kig pennoù-bre-
zel ha kig gouroned, kig kezeg gant o marc'hegerion, ha
kig an dud a bep seurt, tud dieub ha sklavourion, bihan
ha bras!"

19 Hag e welis al Loen gant rouaned an douar hag o
armeoù bodet evit en em gannañ ouzh an hini azezet war
ar marc'h hag ouzh e arme. 20 Met paket e voe al Loen
ha gantañ ar Falsprofed, - an hini en deus graet e ser-
vij al Loen ar burzhudoù m'en deus touellet ganto ar
re o deus resevet merk al Loen hag ar re a stou dirak
e skeudenn -; o daou a voe stlapet ez vev el lenn a dan
o flammañ diwar soufr. 21 Hag ar peurrest a voe lazhet
gant kleze ar Marc'heger, gant ar c'hleze a zeu ermaez
eus e c'henoù; hag an holl evned o devoe o gwalc'h eus
o c'hig.

15. Sell.ouzh Isahia 11,4; psalm 2,9; Isahia 63,1-6.

16. War e vorzhed, kompren moarvat war gouhin e gleze.

17. Gwerzadoù levezonet gant Yec'hezekel 39,4,17-20.

20. Al lenn a dan : maro peurbadus an Ifern.

Satan ereet. Ar renadurezh mil bloavezh.

20. 1 Hag e welis un Ael o tiskenn eus an Neñv, gan-
tañ en e zorn alc'hwez an islonk hag ur chadenn vras;
2 hag e pakas an Aerouant, an Naer kozh, - a zo an Dia-
oul, Satan -; hag hen eren a reas evit mil bloavezh.
3 Ha stlepel a reas anezhañ en islonk, morailhañ warnañ
ha siellañ, evit na douellfe mui ar broadoù, betek fin
ar mil bloavezh. Goude-se e tle bezañ diereet evit ur
pennadig.

4 Ha gwelout a ris kadorioù meur; hag ar re a yeas
d'azezañ warno e voe roet dezho galloud da varn. Gwe-
lout a ris ivez eneoù ar re a oa bet dibennet en abeg
da desteni Jezuz ha da gomz Doue, hag eneoù kement hini
n'en devoa ket azeulet al Loen nag e skeudenn, na rese-
vet e verk war e dal hag e zorn; hag e teuas endro bu-
hez enno, hag e renjont gant ar C'hrist e doug mil bloa-
vezh. 5 Honnezh eo an adsavidigezh kentañ. Ar peurrest
eus ar re varo ne zeuas ket enno buhez endro keit ha

20,2. Mil bloavezh : un amzervezh hir.

4. Nemet e vefe da dreiñ : Gwelout a ris tronioù ec'h
azezjont warno, hag e voe rentet justis dezho. Sell.
ouzh Daniel 7,22.

4-5. An adsavidigezh kentañ a zo komprenet peurliesañ
diwar-benn ar vadeziant, ha trec'h an Iliz goude an hes-
kinadurioù (sell.ouzh Rom. 6,1-10; Yann 5,25-28). Ur
ster arouezel a zo d'an arroud-mañ evel da Yec'hezekel
37,1 hag all, elec'h ma tiougan, gant dasorc'hidigezh
an eskern disec'het, adsav ar bobl yuzev goude draste-
rezh an harlu.

na voe kaset da benn ar mil bloavezh. 6 Evurus ha santel an hini en deus perzh en adsavidigezh kentañ! An eil maro n'en devo galloud ebet warno, met bez' e vezint beleion Doue hag ar C'hrist; ha ren a raint gantañ e-pad ar mil bloavezh.

An eil ha diwezhañ stourmad.

7 Ha pa vo echu ar mil bloavezh e vezo dichadennet Satan eus e doull-bac'h 8 hag e teuo er maez da douellañ broadoù pevar c'horn an douar, Gog ha Magog, evit o c'henstrollañ a-benn ar stourmad, ken niverus ha traez ar mor... 9 Hag e pignjont da greiz ar vro hag e kelc'hjont kamp ar Sent, ar Gêr garet; met un tan eus an neñv a gouezhas warno hag o lonkas. 10 Hag an Diaoul, o zoueller, a voe stlapet e lenn an tan hag ar soufr, e-lec'h ma oa dija al Loen hag ar Falsprofed; ha bourviet e vezint eno deiz ha noz, evit kantvedoù ar c'hantvedoù.

Barn ar Broadoù

11 Hag e welis ur gador-veur gwenn-kann hag an hini azezet warni. Tec'hout a reas kuit a-zirazañ an douar hag an neñv, hep lezel roud ebet war o lerc'h. 12 Hag e welis ar re varo, bras ha bihan, en o sav di-

=====

8. Gog ha Magog, sell.ouzh Yec'hezekel 38.

9. Ar Gêr garet eo Jeruzalem, skeudenn an Iliz.

rak ar gador-veur; ha digeriñ levrioù a voe graet; hag ul levr all a voe digoret, Levr ar Vuhez; hag e voe barnet ar re varo diouzh ar pezh a oa skrivet el levrioù, pep unan hervez e oberoù.

13 Hag ar mor a roas endro ar re varo dalc'het gantañ. An Ankoù hag an Hadès a roas endro ar re varo dalc'het ganto; hag e voe barnet pep unan hervez e oberoù.

14 Ha stlapet e voe el lenn a dan an Ankoù hag an Hadès, -hennezh eo an eil maro, al lenn-se a dan -; 15 ha kement hini na voe ket kavet e ano skrivet el Levr a Vuhez, a voe stlapet el lenn a dan.

AR JERUZALEM DA ZONT.

Trec'h an Iliz hag ar bed nevez

21. 1 Ha gwelout a ris un neñv nevez hag un douar nevez: rak an neñv kentañ hag an douar kentañ a oa aet kuit, hag ar mor ne oa mui anezhañ. 2 Hag ar Gêr santel, ar Jeruzalem nevez a welis o tiskenn eus an neñv, diouzh Doue, hag hi kempennet evel ur plac'h nevez evit he den. 3 Hag e klevis ur vouezh kreñv o tont eus an tron, a lavare: "Setu teltenn Doue e-touez an dud; ha chom a raio ganto, hag int a vo e bobl, hag eñ a vo

=====

14. Goude ar Varn diwezhañ, ar Maro hag an Ankoù ne vo mui anezho.

3. Sell.ouzh Yec'hezekel 37, 27.

Doue-ganto. 4 Ha disec'hañ a raio pep daeraouenn diwar o daoulagad. Hag ar maro ne vo mui anezhañ; na kañv, na garm, na gloaz ne vo mui anezho, dre maz eo tremenet ar bed kentañ".

5 Hag e lavaras an hini azezet war ar gador-veur : "Setu ma ran nevez pep tra". Hag e lavaras en ouzhpenn : "Skriv, rak ar c'homzoù-mañ a zo peursur ha gwirion . 6 Deuet eo! emezañ. Me eo an Alfa hag an Omega, ar penn kentañ hag ar penn diwezhañ. D'an hini sec'hedet, me a roio evit netra eus dour feunteun ar Vuhez. 7 An hini a drec'ho en devo kement-se da herezh: hag e vin evitañ e Zoue, hag eñ 'vo evidon ur mab. 8 Met ar re laosk, ar re zifeiz, ar re euzhus, ar vuntrerion, ar re hudur, ar sorserion, an idolazeulerion, hag an holl c'haouiaded, o lod eo e-barzh al lenn o teviñ gant tan ha soufr, pezh a zo an eil maro".

Ar Gêr santel

9 Neuze e teuas unan eus ar seizh Ael hag a zalc'h ar seizh kop leun gant ar seizh gwalenn diwezhañ; hag e komzas ouzhin o lavarout: "Deus! Mont a ran da ziskouez dit ar plac'h nevez, gwreg an Oan". 10 Ha va dougen a reas en spered war ur menez bras hag uhel, hag e tiskouezas din ar Gêr santel Jeruzalem, o tiskenn eus

4. Sell.ouzh Isahia 25,8

an neñv, diouzh Doue, ha gloar Doue a oa ganti. 11 Hag heñvel e oa he sked ouzh maen prizius meurbet, ouzh maen yalp treuzwelus evel strink. 12 Bez' he deus mogerioù bras hag uhel, enno daouzek dor diwallet gant daouzek Ael, ha war an dorioù anioù skrivet, anioù daouzek meuriad mibion Israhel. 13 Teir dor war-du ar sav-heol, teir dor war-du an hanternoz, teir dor war-du ar c'hreisteiz, teir dor war-du ar c'huz-heol. 14 Ha moger ar Gêr a zo daouzek diazez dezhi, enskrivet warno daouzek ano daouzek abostol an Oan. 15 Hag an hini a gomze ouzhin en devoa ur gorzenn aour e-giz muzul, evit muzuliañ ganti ar Gêr, he dorojoù hag he moger. 16 Pevarc'hornek eo ar Gêr: he hed a zo keit hag he led. Muzuliañ a reas ar Gêr gant ar gorzenn, hag e kavas daouzek mil stad enni. He hed, he led hag hec'h uhelder a zo ingal. 17 Muzuliañ a reas ivez ar voger-dro, hag e kavas dezhi kant pevar ha daou ugent ilinad - an Ael a implije ar muzul-den -. 18 Danvez ar voger a zo maen-
===== 11. Taolenn ar Jeruzalem da zont displeget amañ a denn da Yec'hezekel 40-47. Ur skeudenn arouezel ez eo evel just, ha n'eus ket d'he faltaziañ evel ur gêr gwirion. 12. An Iliz a zo an Israhel nevez ma chom ennañ Doue. Sell.ouzh 7,1 hag all. 16. Daouzek mil stad: 2.200 kilometr. 12.000 a zo niver meuriadoù Israhel (an Israhel nevez a zo an Iliz) lieskementet gant mil, arouez an niver bras. 17. 144 ilinad (72 metr): uhelder ar voger, a zo ivez niver daouzek meuriad Israhel karrezet gantañ e-unan.

yalp; hag ar Gêr a zo aour pur heñvel ouzh strink glan.
 19. Diazezoù moger ar Gêr a zo kinklet a bep seurt
 maen priziüs: an diazezoù kentañ a zo maen-yalp; an eil
 a zo safir; an trede, kalkedon; ar pevare, emrodez;
 20. ar pempvet, sardonis; ar c'hwechvet, agatenn-ruz; ar
 seizhvet, maen-aour; an eizhvet, beril; an navet, maen-
 topazo; an deket, maen glas-aour; an unnekvet, sirkon
 ruz; an dasizeket, ametist. 21. An daouzek dor a zo
 daouzek perlezen; pep unan eus an dorioù o vezañ eus
 ur berlezen hepken. Ha straed ar Gêr a zo en aour pur
 evel gwer treuzwelus.

22. Ne welis templ ebet enni, rak an templ anezhi eo
 an Aotrou, an Doue hollec'halloudek, hag an Oan ivez.
 23. Hag ar Gêr n'he deus ket ezhomm nag eus an heol nag
 eus al loar d'he goulouañ, rak klod Doue a sklerijenn
 anezhi hag he flammerenn eo an Oan. 24. Kerzhout a ray
 ar broadoù diouzh he goulou, ha rouaned an douar a ze-
 gaso enni o finvidigezhioù. 25. He dorioù n'o devo ket
 da vezañ serret bemdez, rak n'eus noz ebet enni. 26. Ha
 degaset e vezo enni teñorioù klodus ha priziüs ar broa-
 doù. N'antreo enni netra saotret, nag oberour ebet a eu-
 zhusted, na gaouiad ebet, met hepken ar re enskrivet en
Levr a Vuhez an Oan.

Evurusted peurbad annezherion ar Gêr

22. 1 Hag e tiskouezas din an Ael stêr vras an Dour

a Vuhez, skedus evel strink, a darzh eus tron Doue hag
 an Oan. 2. E kreiz ar blasenn hag a bep tu d'ar stêr
 vras e oa gwez a vuhez o tougen frouezh daouzek gwech,
 ur wech bep miz, ha delioù ar gwez-se a dalv da bareañ
 ar broadoù.

3. Ne vezo ken a vallozh. Ha tron Doue hag an Oan a
 vo enni, hag e servijerion a azeulo anezhañ; 4. gwelout
 a raint e zremm, hag e tougint e ano war o zal. 5. Ha ne
 vo ken eus an noz, ha ne vo ken ezhomm eus goulou al
 lamp, nag eus goulou an heol, rak an Aotrou Doue eo an
 hini o sklerijenno, hag e renint e kantvedoù ar c'hant-
 vedoù.

KLOZADUR

Testeni an Ael

6. Hag an Ael a lavaras din: "Peursur ha gwirion eo
 ar c'homzoù-mañ. An Aotrou, an Doue a ro spered d'ar
 Brofeted, eo an hini en deus kaset e Ael evit diskouez
 d'e servijerion pezh a dle c'hoarvezout hep dale. 7. Se-
 tu, dont a ran hep dale! Gwenvidik an hini a vir komzoù
 22,1. Meneg sklaer awalc'h eus an Dreinded : ar stêr a
 vuhez a zo skeudenn eus donezoù ar Spered Glan.
 3. Sell ouzh Zakaria 14,11.

Diskuliadur Sant Yann : 22,7 -- 22,15

diouganial levr-mañ.

8 Me Yann, eo an hini en deus klevet hag gwelet kement-se. Ha goude klevout hag gwelout anezho, en em daolis ouzhpenn treid an Ael a ziskoueze din kement-se, evit e azeuliñ. 9 Nemet e lavaras din: "Diwall d'hen ober! Me 'zo kenservijer ganit, gant da vreudeur ar brofeted, ha gant ar re a vir komzoù al levr-mañ. Azeul Doue, eñ an hini a dleez azeuliñ!"

Tost emañ ar c'houlz

10 Ha c'hoazh e lavaras din: "Na siellez ket komzoù diouganus al levr-mañ, rak tost emañ ar c'houlz! 11 D'an den fall d'ober c'hoazh fallagriezh, d'an den hudur d'ober c'hoazh hudurniezh, d'an den reizh da virout c'hoazh ar reizhder, d'an den santel d'en em santelaat c'hoazh. 12 Setu, dont a ran hep dale, ha va gopr a zegasan ganin evit rentañ da bephini hervez e labour. 13 Me eo an Alfa hag an Omega, an hini kentañ hag an hini diwezhañ, ar penn kentañ hag ar penn diwezhañ. 14 Gwenidik ar re a walc'h o sae evit kaout gwir war Wezenn ar Vuhez, hag antren dre an dorioù e-barzh Kêr. 15 Ermaez! ar chas, ar sorserion, ar c'hadaled, ar vuntrerion, an idolazeulerion, ha kement hini a gar ober ar gaou."

16 "Me, Jezuz, am eus kaset va ael da desteniañ deoc'h

Diskuliadur Sant Yann : 22,15 -- 22,21

kement-mañ diwar-benn an Ilizoù. Me eo ar greskenn eus gouenn David, sterenn peurskedus ar beure."

Galvadennoù an Iliz

17 Hag ar Spered hag ar Plac'h nevez a lavar: "Deus!" Hag an hini a glev, ra lavaro: "Deus!" Hag an nep en deus sec'hed, ra zeuio; an nep en deus c'hoant, ra evo eus an Dour a Vuhez evit netra.

18 Hen diskleriañ a ran ivez da gement hini a glevo komzoù diougan al levr-mañ: Mar laka unan bennak en ouzhpenn d'ar c'homzoù-mañ, e lakaio Doue warnañ ar gwalennoù taolennet el levr-mañ; 19 ha mar tenn kuit unan bennak tra pe dra eus komzoù al levr diouganus-mañ, e tenno Doue e lod kuit eus Gwezenn ar Vuhez hag eus ar Gêr santel taolennet el levr-mañ.

20 Lavarout a ra an hini a desteni kement-mañ: "Ya, dont a rin hep dale."

Amen, deus, Aotroù Jezuz !

21 Gras an Aotroù Jezuz da vezo ganeoc'h holl. Amen!

=====

20. Ar c'halvadenn-se: Amen (ya), deus, Aotroù Jezuz!
a zo ar c'halvadenn arameek: Marana tha, a veze azlavaret gant ar gristenion gentañ en o bodadegoù pediñ (1 Kor. 16,22; 11,26). N'helle ket bezañ kavet tra welloc'h da echuiñ an Diskuliadur, ha war un dro an Diskuliadurezh hec'h-unan.

18.55 — 18.55

18.55 — 18.55

Liesskrivet gant Jord ar MEE

ROAZHON.